



Europeiska
unionens råd

Bryssel den 24 mars 2021
(OR. en)

14281/20

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0231 (COD)**

**COMPET 658
MI 594
IND 286
CONSOM 227
JUSTCIV 158
AGRI 491
AGRIFIN 133
VETER 63
AGRILEG 178
CODEC 1398**

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av ett program för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive små och medelstora företag, området för växter, djur, livsmedel och foder och europeisk statistik (programmet för den inre marknaden) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014 och (EU) nr 652/2014

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) .../...

av den

om inrättande av ett program för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive små och medelstora företag, området för växter, djur, livsmedel och foder och europeisk statistik (programmet för den inre marknaden) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014 och (EU) nr 652/2014

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 43.2, 114, 168.4 b, 173 och 338,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet³, och

¹ EUT C 62, 15.2.2019, s. 40,

² EUT C 86, 7.3.2019, s. 259.

³ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 februari 2019 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den ... (ännu inte offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu inte offentliggjord i EUT).

av följande skäl:

- (1) Den inre marknaden är en av unionens hörnstenar. Alltsedan starten har den inre marknaden i stor utsträckning bidragit till tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning och den bör fortsätta att gynna alla medborgare och företag på ett likvärdigt sätt. Den har skapat nya möjligheter och stordriftsfördelar för unionsföretag, framför allt för mikroföretag samt små och medelstora företag, och har stärkt deras industriella konkurrenskraft. Den inre marknaden har bidragit till att skapa arbetsplatser och har erbjudit konsumenterna ett större urval av produkter och tjänster av hög kvalitet till lägre priser. Den fortsätter att vara en drivkraft för uppbyggnaden av en mer integrerad marknad och en starkare, mer balanserad och rättvisare ekonomi. Den inre marknaden hör till unionens viktigaste landvinningar och är dess största tillgång i en alltmer globaliserad värld, samt en central del i förverkligandet av den gröna och digitala omställningen mot en hållbar ekonomi, även som svar på de ökande påfrestningar som klimatförändringarna innebär.
- (2) Det är nödvändigt att kontinuerligt anpassa den inre marknaden till de snabba förändringarna i en omvärld som är präglad av den digitala revolutionen och globaliseringen. Den nya eran av digitala innovationer medför fortsättningsvis möjligheter för både företag och enskilda individer och bidrar till skapandet av nya produkter, tjänster, processer och affärsmodeller samt möjligheter till effektiv framställning av högkvalitativ statistik. Den utgör likväl en utmaning när det gäller reglering, tillämpning av lagstiftning, konsumentskydd och säkerhet.

- (3) En omfattande unionsrätt ligger till grund för en fungerande inre marknad. Den gäller framför allt konkurrenskraft, standardisering, ömsesidigt erkännande, bedömning av överensstämmelse, konsumentskydd och marknadskontroll. Den består även av regler för företagande, handel och finansiella transaktioner, området för växter, djur, livsmedel och foder, framställning av europeisk statistik samt främjandet av en rättvis konkurrens. Den omfattande unionsrätten tillhandahåller de likvärdiga förutsättningar som är nödvändiga för en fungerande inre marknad till gagn för konsumenter och företag.
- (4) Det finns dock fortfarande diskriminerande, omotiverade eller oproportionerliga hinder i vägen för en välfungerande inre marknad, och nya hinder dyker upp. Antagandet av regler utgör endast ett första steg på vägen, och lika viktigt är det att få dem att fungera i praktiken. Nuvarande utmaningar i samband med tillämpningen av befintliga regler, hinder för den fria rörligheten för varor och tjänster och låga nivåer av gränsöverskridande offentlig upphandling begränsar företagens och konsumenternas möjligheter. Att ta itu med sådana hinder är i sista hand en fråga om EU-medborgarnas tilltro till unionen samt dess förmåga att åstadkomma resultat och skapa arbetstillfällen och tillväxt, samtidigt som det allmänna intresset skyddas.

- (5) Tidigare har det funnits separata program för unionsåtgärder inom områden som konkurrenskraften för företag, särskilt små och medelstora företag, konsumentskydd, kunder och slutanvändare av finansiella tjänster samt politiskt beslutsfattande som gäller finansiella tjänster och området växter, djur, livsmedel och foder. Viss ytterligare verksamhet har finansierats direkt under budgetposterna för den inre marknaden. Det är nu nödvändigt att rationalisera och utnyttja synergier mellan olika åtgärder och att tillhandahålla smidigare, insynsvänligare, enklare och mer flexibla ramar för att finansiera verksamhet som syftar till att åstadkomma en välfungerande hållbar inre marknad. Därför bör det inrättas ett nytt program som sammanför olika former av verksamhet som tidigare finansierats inom ramarna för de övriga programmen och andra relevanta budgetposter. Det programmet bör också omfatta nya initiativ som syftar till att förbättra den inre marknadens funktion, samtidigt som överlappning med relaterade unionsprogram och unionsåtgärder undviks.

- (6) Utvecklingen, framställningen och spridningen av europeisk statistik i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009¹ har omfattats av ett separat program för europeisk statistik som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 99/2013². I syfte att garantera kontinuitet i framställning och spridning av europeisk statistik bör det nya programmet också inkludera verksamhet som omfattas av det tidigare programmet för europeisk statistik genom att tillhandahålla ramar för utvecklingen, framställningen och spridningen av europeisk statistik enligt förordning (EG) nr 223/2009. Det nya programmet bör fastställa de finansiella ramarna för europeisk statistik för att tillhandahålla högkvalitativ, jämförbar och tillförlitlig europeisk statistik till stöd för utformningen, genomförandet, bedömningen och utvärderingen av all unionspolitik. Yrkesmässigt oberoende är en nödvändig förutsättning för utvecklingen, framställningen och spridningen av europeisk statistik.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program (EUT L 87, 31.3.2009, s. 164).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 99/2013 av den 15 januari 2013 om programmet för europeisk statistik 2013–2017 (EUT L 39, 9.2.2013, s. 12).

- (7) Det är därför lämpligt att inrätta ett program för att förbättra den inre marknadens funktion, konkurrenskraften och hållbarheten för företag, särskilt små och medelstora företag, standardisering, marknadskontroll och konsumentskydd, för området för växter, djur, livsmedel och foder samt för europeisk statistik (programmet för den inre marknaden) (*programmet*). Programmet bör inrättas för en sjuårsperiod så att dess löptid anpassas till löptiden för den fleråriga budgettramen för åren 2021–2027, som fastställs i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093¹.

¹ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgettramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- (8) Programmet bör stödja utformningen, genomförandet och tillämpningen av unionslagstiftningen till stöd för en välfungerande inre marknad. Programmet bör stödja skapandet av rätt förutsättningar för att stärka alla aktörer på den inre marknaden, inklusive företag, medborgare, inklusive konsumenter, och anställda, företrädare för civilsamhället och offentliga myndigheter. För detta ändamål bör programmet syfta till att främja företagens konkurrenskraft, kapacitetsuppbyggnad och hållbarhet, särskilt i fråga om de små och medelstora företagen, inbegripet de som är verksamma i turismsektorn. Företagens hållbarhet är viktig för upprätthållandet av deras konkurrenskraft på lång sikt och bidrar till omställningen till en ekonomiskt, miljömässigt och socialt sett mer hållbar union, vilket bör gå hand i hand med digitalisering och engagemang för hållbara affärsmetoder. Programmet bör också stödja tillämpningen av konsumentskydd och säkerhetsbestämmelser. Det bör också öka medvetenheten hos företag och individer om deras rättigheter genom att förse dem med rätt verktyg, lämplig information och assistans så att de kan fatta välgrundade beslut och för att stärka deras deltagande i utformningen av unionens politik. Dessutom bör programmet ha som syfte att främja rättsligt och administrativt samarbete, i synnerhet genom utbildningsprogram, utbytet av bästa praxis och genom uppbyggnaden av kunskaps- och kompetensbaser, inbegripet användningen av strategisk offentlig upphandling. Programmet bör också ha som syfte att stödja utvecklingen av högkvalitativa standarder och högkvalitativ reglering på unionsnivå och internationell nivå, bland annat genom brett deltagande av berörda parter, som stöder genomförandet av unionens lagstiftning.

Detta bör omfatta området för finansiell rapportering och revision för att därigenom bidra till att unionens kapitalmarknader blir transparenta och välfungerande, samt till att stärka investerarskyddet. Målet för programmet bör även vara att stödja genomförandet av unionens lagstiftning och dess efterlevnad genom att sörja för en hög hälsoskyddsnivå för människor och djur och en god växtskyddsstatus, skydd av människors och djurs välbefinnande samt livsmedels- och fodersäkerhet, samtidigt som principerna för en hållbar utveckling respekteras och en hög nivå av konsumentskydd säkerställs. Dessutom bör programmet stödja framställningen av högkvalitativ europeisk statistik i enlighet med de statistiska principer som anges i förordning (EG) nr 223/2009 och vidareutvecklas i uppförandekoden avseende europeisk statistik.

- (9) En modern inre marknad som bygger på principerna om rättvisa, insyn och ömsesidigt förtroende främjar konkurrens och är till fördel för konsumenter, företag och anställda. Ett bättre utnyttjande av den ständigt föränderliga inre marknaden för tjänster bör hjälpa unionsföretag att skapa arbetstillfällen och växa över gränserna, erbjuda ett större urval av tjänster till bättre priser och upprätthålla höga standarder för både konsumenter och arbetstagare. För att detta ska gå att uppnå, bör programmet bidra till en bättre övervakning av utvecklingen på den inre marknaden samt till att identifiera och undanröja återstående diskriminerande, omotiverade eller oproportionerliga hinder, och säkerställa att regelverket kan ge utrymme för alla former av innovation, inbegripet nya tekniska utvecklingar och processer, affärsmodeller för tjänsteinnovation, delningsekonomiska och socialekonomiska modeller, social innovation och icke-teknisk innovation.

- (10) Rättsliga hinder på den inre marknaden har undanröjts för många industriprodukter genom förebyggande mekanismer och antagandet av gemensamma regler samt, i sådana fall där inga tillämpliga unionsregler förekommer, genom principen om ömsesidigt erkännande. På områden där det inte finns någon unionslagstiftning gäller principen om ömsesidigt erkännande med resultatet att varor som saluförs lagligt i en medlemsstat åtnjuter rätten till fri rörlighet och kan säljas i en annan medlemsstat. Om den berörda medlemsstaten har skäl att motsätta sig att varorna saluförs får den införa en begränsning, förutsatt att en sådan begränsning är icke-diskriminerande, motiverad av legitima mål av allmänt intresse i enlighet med artikel 36 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) eller erkänns i Europeiska unionens domstols rättspraxis som tvingande hänsyn till allmänintresset och står i proportion till det mål som eftersträvas. Otillräcklig tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande, till exempel i form av införande av omotiverade eller oproportionella begränsningar, gör att det blir svårare för företag att få tillträde till marknader i andra medlemsstater. Trots den höga marknadsintegrationen på området för varor innebär den situationen förlorade möjligheter för ekonomin överlag. Antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515¹ förväntas öka de ekonomiska fördelarna på detta område. Programmet bör därför ha som syfte att förbättra tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på området för varor för att förverkliga dess fulla potential. Det bör även ha till syfte att minska mängden olagliga varor och varor som inte överensstämmer med kraven på marknaden, genom riktade åtgärder för ökad medvetenhet och utbildning, genom stöd till de kontaktpunkter för produkter som avses i förordning (EU) 2019/515 och genom bättre samarbete mellan behöriga myndigheter för ömsesidigt erkännande.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008 (EUT L 91, 29.3.2019, s. 1).

- (11) Det finns nya utmaningar för regleringen och tillämpningen som hänger samman med att omgivningen snabbt förändras i och med den digitala revolutionen och exempelvis när det gäller frågor som cybersäkerhet, data- och integritetsskydd, sakernas internet eller artificiell intelligens och tillhörande etiska normer. Det är viktigt att det finns stränga regler om produktsäkerhet, och att det råder klarhet när det gäller ansvarsskyldighet, för att säkerställa att unionsmedborgare, inklusive konsumenter och företag, har möjlighet att åtnjuta lämpligt skydd om skada skulle uppstå. Programmet bör därför bidra till en snabb anpassning till produktansvarsregler för unionen, som främjar innovation, liksom en bättre tillämpning av dessa, samtidigt som trygghet och säkerhet säkerställs för användarna.
- (12) Utsläppandet på marknaden av produkter som inte överensstämmer med unionsrättens krav, inklusive produkter importerade från tredjeländer, innebär att unionsmedborgare, inklusive konsumenter och andra slutanvändare, utsätts för risker. Ekonomiska aktörer som genom traditionella eller elektroniska medel säljer produkter som överensstämmer med kraven ställs inför snedvriden konkurrens från dem som inte följer reglerna på grund av bristande kunskap, avsiktligt för att nå konkurrensfördelar eller till följd av fragmenteringen av marknadskontrollen i unionen. Marknadskontrollmyndigheterna är ofta underfinansierade och bundna av nationella gränser, medan företagare bedriver handel i hela unionen, eller till och med internationellt. Det är i synnerhet när det gäller e-handel mycket svårt för marknadskontrollmyndigheterna att spåra produkter som importeras från tredjeländer och som inte överensstämmer med kraven, i syfte att identifiera de ansvariga ekonomiska aktörerna inom deras jurisdiktion.

Det är också mycket svårt för dem att utföra riskbedömningar och säkerhetstester på grund av bristen på fysisk tillgång till produkterna. Programmet bör därför arbeta för att stärka produktöverensstämmelsen genom att öka medvetenheten om unionens tillämpliga regler för produktsäkerhet, genom att öka kontrollen av överensstämmelse i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020¹ och genom att främja ett närmare samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter över gränserna. Programmet bör också medverka till konsolideringen av det befintliga regelverket för marknadskontroll, uppmuntra till gemensamma åtgärder mellan marknadskontrollmyndigheter från olika medlemsstater, förbättra informationsutbytet samt främja konvergens och bättre integrering av marknadskontrollverksamheten. Programmet bör göra detta i synnerhet genom att säkerställa att de nya krav som införts genom förordning (EU) 2019/1020 upprätthålls strikt för att förhindra försäljning av produkter med bristande överensstämmelse till konsumenter samt andra slutanvändare. Programmet bör därför stärka kapaciteten hos marknadskontrollmyndigheter i hela unionen, bidra till större enhetlighet i efterlevnaden av regler mellan medlemsstaterna och göra det möjligt för medlemsstaterna att dra lika stor nytta av den inre marknaden när det gäller ekonomisk tillväxt och hållbarhet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (EUT L 169, 25.6.2019, s. 1).

- (13) Även om programmet inte inkluderar mål och åtgärder till stöd för skydd av immateriell äganderätt, bör man dock ha i åtanke att ofta överensstämmer förfälskade produkter inte med kraven i unionslagstiftningen om produktsäkerhet och konsumentskydd, och medför de risker för konsumenters hälsa och säkerhet, särskilt när sådana produkter köps på nätet. Programmet bör därför öka synergier med andra unionsprogram på området för skydd av immateriell äganderätt, särskilt instrumentet för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning, inrättat enligt en Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning.

- (14) För att göra det lättare för kategorier av harmoniserade produkter med högre inneboende risk att uppfylla kraven har unionen inrättat ett ackrediteringssystem för organen för bedömning av överensstämmelse som fastställer deras kompetens, opartiskhet och självständighet. Det är nödvändigt att organen för bedömning av överensstämmelse är pålitliga och kompetenta eftersom de bekräftar om produkter svarar mot säkerhetskraven innan de släpps ut på marknaden. Den största utmaningen är nu att säkerställa att ackrediteringssystemet fortsätter att representera de senaste vetenskapliga rönen och att systemet tillämpas med samma stringens i hela unionen. Programmet bör följaktligen stödja åtgärder för att säkerställa att organen för bedömning av överensstämmelse även i fortsättningen uppfyller deras lagstadgade krav såsom opartiskhet och självständighet, särskilt genom användning av ackreditering. Programmet bör också stödja åtgärder för att stärka det europeiska ackrediteringssystemet, framför allt inom nya politikområden, genom att stödja den europeiska samarbetsorganisation för ackreditering som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008¹.
- (15) Eftersom konsumentmarknaderna i och med utvecklingen av handel och resetjänster på nätet inte längre känner några gränser, är det viktigt att säkerställa att konsumenter som är bosatta i unionen kan åtnjuta samma höga skyddsnivå när varor och tjänster importeras från ekonomiska aktörer i tredjeländer, inbegripet när de säljs på nätet. Det bör därför vara möjligt för programmet att vid behov stödja samarbete med relevanta organ i tredjeländer, till exempel med avseende på utbyte av information om produkter med bristande överensstämmelse.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

- (16) Offentlig upphandling används av de offentliga myndigheterna för att säkerställa god valuta för pengarna när offentliga medel läggs ut, liksom för att bidra till en mer innovativ, hållbar, inkluderande och konkurrenskraftig inre marknad. Detta inbegriper tillämpningen av utvärderingskriterier som inte bara identifierar det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utan också det mest fördelaktiga anbudet i termer av största tillhandahållna allmännytta för de offentliga medlen vid tilldelning av anbud enligt det ”bästa förhållandet mellan pris och kvalitet”. När det är förenligt med tillämplig unionsrätt bör miljömässiga och sociala aspekter och aspekter med avseende på rättvis handel beaktas och en uppdelning av anbud i delar bör främjas för stora infrastrukturprojekt. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU¹, 2014/24/EU² och 2014/25/EU³ tillhandahåller den rättsliga grunden för att marknaden för offentlig upphandling, som står för 14 % av unionens bruttonationalprodukt, ska kunna bli integrerad och fungera effektivt till gagn för offentliga myndigheter, företag och medborgare inklusive konsumenter. Korrekt genomförda regler för offentlig upphandling är ett viktigt verktyg när det gäller att stärka den inre marknaden, stimulera tillväxten hos unionens företag och öka arbetstillfällena inom unionen. Programmet bör därför stödja åtgärder för att säkerställa en mer utbredd användning av strategisk offentlig upphandling, professionaliseringen av offentliga upphandlare, underlättad och förbättrad tillgång till marknaden för offentlig upphandling för små och medelstora företag, särskilt genom rådgivningstjänster och utbildning, en ökad öppenhet, integritet och bättre data, stärkande av digitaliseringen av upphandlingar och främjandet av gemensamma upphandlingar, genom ett stärkt partnerskap med medlemsstaterna, förbättrandet av insamling och analys av data, inklusive genom framtagningen av specialiserade it-verktyg, samt för att säkerställa stöd till utbyte av erfarenheter och god praxis, hänvisning till europeiska och internationella standarder, tillhandahållandet av vägledning, arbete för att ingå förmånliga handelsavtal, stärkt samarbete mellan nationella myndigheter och lanseringen av pilotprojekt.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

- (17) För att man ska kunna uppfylla programmets mål och underlätta tillvaron för medborgare och företag, behöver det inrättas alltmer digitaliserade och fullt tillgängliga, högkvalitativa användarcentrerade offentliga tjänster. Insatserna på områdena e-administration och e-förvaltning måste också intensifieras, samtidigt som adekvat dataskydd och integritet säkerställs. Det innebär att de offentliga förvaltningarna måste åta sig att tillsammans med medborgare och företag ta fram dessa former av offentliga tjänster. Vidare förutsätter den kontinuerliga och ständigt ökande gränsöverskridande verksamheten på den inre marknaden att uppdaterad, korrekt och lättbegriplig information om företagens och medborgarnas rättigheter finns tillgänglig. Detta innebär att förenklad information som förklarar de administrativa formaliteterna bör visas. Därutöver är det nödvändigt att tillhandahålla juridisk rådgivning och stöd när det gäller att lösa problem som uppkommer över landsgränserna. Dessutom bör offentliga myndigheter stödjas i deras ansträngningar för att uppnå dessa mål, till exempel genom att man på ett enkelt och effektivt vis kopplar samman nationella förvaltningar samt tillhandahåller information och underlättar ett utbyte av information som förklarar hur den inre marknaden fungerar i praktiken. De etablerade verktygen för förvaltning av den inre marknaden spelar redan en viktig roll i det avseendet, och deras kvalitet, synlighet, transparens och tillförlitlighet bör ytterligare förbättras. Programmet bör därför stödja följande befintliga verktyg för förvaltning av den inre marknaden: portalen Ditt Europa som bör utgöra stommen för den kommande gemensamma digitala ingången, Ditt Europa – Rådgivning, Solvit, informationssystemet för den inre marknaden och resultattavlan för den inre marknaden.

- (18) Programmet bör stödja utvecklandet av unionens regelverk inom bolagsrätt och företagsstyrning, och avtalsrätt, i syfte att göra företag, särskilt små och medelstora företag, mer effektiva och konkurrenskraftiga, samtidigt som berörda parter som påverkas av företagens åtgärder förses med skydd, och i syfte att reagera på politiska utmaningar som uppstår. Det bör också säkerställa adekvat utvärdering, genomförande och tillämpning av det relevanta regelverket, informera och bistå berörda parter och främja informationsutbytet på området. Programmet bör vidare stödja kommissionens initiativ till stöd för ett entydigt och välanpassat regelverk för datadriven ekonomi och innovation. Dessa initiativ är nödvändiga för att stärka rättssäkerheten i fråga om avtalsrättsliga förpliktelser och om förpliktelser utanför avtalsförhållanden, framför allt i fråga om ansvar, säkerhet, etik och integritet kopplade till nya former av teknik under utveckling, såsom sakernas internet, artificiell intelligens, robotteknik och 3D-printing. Programmet bör syfta till att stimulera utvecklingen av datadrivet företagande, eftersom sådant företagande kommer att vara helt avgörande för hur unionens ekonomi presterar i den globala konkurrensen.
- (19) Programmet bör också verka för att medlemsstaterna korrekt och fullt ut genomför och tillämpar unionens regelverk för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och utvecklar framtida strategier för att ta itu med kommande utmaningar inom dessa områden. Det bör också stödja relevant verksamhet som bedrivs av internationella organisationer som är av europeiskt intresse, såsom Europarådets expertkommitté för utvärdering av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

- (20) Målet att genomföra och utveckla den inre marknaden på området finansiella tjänster, finansiell stabilitet och kapitalmarknadsunionen, inklusive hållbar finansiering, är i hög grad beroende av de evidensbaserade politiska åtgärder som vidtagits av unionen. Kommissionen bör spela en aktiv roll för att uppnå detta mål, genom att kontinuerligt övervaka finansmarknaderna och den finansiella stabiliteten, bedöma hur unionslagstiftningen efterlevs i medlemsstaterna och utvärdera om den existerande lagstiftningen är lämpad för ändamålet samt, när nya risker uppstår, identifiera potentiella åtgärdsområden, allt med berörda parter genomgående involverade under hela den politiska beslutsprocessen. Verksamhet av detta slag är beroende av att analyser, studier, utbildningsmaterial, enkäter, bedömningar av överensstämmelse, utvärderingar och statistik av hög kvalitet tas fram och stöds av olika it-system och kommunikationsverktyg.
- (21) EUF-fördraget innefattar ett system med regler som säkerställer att konkurrensen inte snedvrids på den inre marknaden. Programmet bör bidra till unionens konkurrenspolitik, inbegripet genom förbättring och förstärkning av samarbetet med nätverk, och med nationella myndigheter och domstolar, och förstärkning av det internationella samarbetet samt genom säkerställande av kontakten med berörda parter i vidare omfattning genom att de rättigheter, fördelar och förpliktelser som ingår i unionens konkurrenspolitik förmedlas och förklaras. Programmet bör också bidra till att förbättra analysen och bedömningen av marknadsutvecklingen, bland annat genom användning av branschutredningar och andra marknadsundersökningsverktyg samt genom ett systematiskt utbyte av information och bästa praxis inom det europeiska konkurrensnätverket. Detta bör bidra till rättvis konkurrens och lika villkor, inklusive på global nivå, och stärka företagens, särskilt de små och medelstora företagens, samt konsumenternas möjligheter att dra nytta av fördelarna med den inre marknaden.

- (22) Programmet måste i synnerhet ge sig i kast med de radikala följdverkningar som drabbar konkurrensen och den inre marknadens funktion genom den pågående gröna och digitala omställningen inom ekonomin och näringslivet, i synnerhet på grund av den exponentiella ökningen av mängden och användningen av data, och med beaktande av att företagen i allt högre grad använder sig av artificiell intelligens, stordata, algoritmer och andra it-verktyg och former av expertis. Det är också ytterst viktigt att programmet stöder nätverksbildning och främjar ett bredare och djupare samarbete med medlemsstaterna och deras myndigheter och domstolar, eftersom icke snedvriden konkurrens och en fungerande inre marknad i allt väsentligt beror på dessa instansers åtgärder. Med tanke på den viktiga roll som konkurrenspolitiken har när det gäller att förebygga skador på den inre marknaden som uppstår på grund av konkurrensbegränsande beteenden utanför unionens gränser, bör programmet vid behov även stödja samarbete med tredjeländers myndigheter. Det är dessutom nödvändigt att utöka den utåtriktade verksamheten i syfte att få fler medborgare och företag att dra full fördel av rättvis konkurrens på den inre marknaden. Detta bör stödja ansträngningarna att bättre visa på fördelarna med unionens konkurrenspolitik för unionsmedborgarna, bland annat genom samarbete med företrädare för grupper i civilsamhället och berörda parter. Det kommer sannolikt att behövas flexibilitet vid genomförandet av den del av programmet som avhandlar konkurrens för att man ska kunna bemöta de föränderliga behov som påverkas av den dynamiska och snabba utvecklingen i fråga om konkurrensvillkoren på den inre marknaden, vars hastighet och omfattning är svår att uppskatta. Den utvecklingen gäller särskilt i fråga om digitalisering, artificiell intelligens, algoritmer, stordata, cybersäkerhet och kriminalteknik.

- (23) Det är av yttersta vikt att unionsföretagens konkurrenskraft och hållbarhet stärks samtidigt som likvärdiga förutsättningar och en inre marknad som är öppen och konkurrenskraftig säkerställs. De små och medelstora företagen är motorn i unionens ekonomi. De utgör upp till 99,8 % av alla företag i unionen, står för två tredjedelar av arbetstillfällena och bidrar väsentligt till skapandet av nya arbetstillfällen av hög kvalitet inom alla sektorer med en regional och lokal dimension, och därmed till skapandet av social sammanhållning. Små och medelstora företag spelar en avgörande roll i moderniseringen av industrin och i den gröna och digitala omvandlingen av ekonomin, bland annat med avseende uppnåendet av klimatneutralitet. Programmet bör därför stödja deras insatser för att öka resurseffektiviteten och utveckla miljövänliga produkter och tjänster av hög kvalitet. På så sätt bör programmet också bidra till att förbättra de små och medelstora företagens konkurrenskraft på den globala marknaden.

- (24) Små och medelstora företag har gemensamma utmaningar som inte i samma mån påverkar större företag. I dessa gemensamma utmaningar ingår att ordna finansiering, rekrytera yrkeskunnig arbetskraft, lätta på den administrativa bördan, utnyttja kreativitet och innovation, bland annat genom offentlig upphandling, och få tillgång till de globala marknaderna och värdekedjorna i syfte att främja deras internationaliseringsåtgärder. Programmet bör ta itu med sådana marknadsmisslyckanden på ett proportionellt sätt, utan att detta på ett oskäligt sätt snedvrider konkurrensen på den inre marknaden. Programmet bör också ta hänsyn till de specifika behoven hos särskilda typer av små och medelstora företag, såsom mikroföretag, små och medelstora tjänsteföretag och små och medelstora hantverksföretag samt små och medelstora företag som består av egenföretagare, fria yrkesutövare samt företag inom den sociala ekonomin. Företag inom den sociala ekonomin i unionen inkluderar olika typer av företag och enheter inom den sociala ekonomin, såsom kooperativ, ömsesidiga bolag, ideella föreningar, stiftelser, sociala företag och andra former av företag. Eftersom de i första hand är inriktade på att skapa gemensamt värde och ha social inverkan på människor snarare än på att generera vinster, kan de fungera som en drivkraft för social innovation, transparent styrning och solidaritet, genom att återinvestera merparten av sina vinster eller överskott i sina mål. Uppmärksamhet bör också ägnas åt de specifika behoven hos potentiella nya företagare, såsom unga och kvinnliga företagare, äldre företagare och personer med funktionsnedsättning.

- (25) Programmet bör ta hänsyn till små och medelstora företag, enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG¹. Vid tillämpningen av denna förordning med avseende på små och medelstora företag bör kommissionen samråda med alla berörda parter, bland annat med medlemsstaternas offentliga och privata organisationer som företräder små och medelstora företag och medlemsstaternas organisationer för handelsfrämjande insatser.
- (26) Programmet bör stödja och främja en innovationskultur och utveckla industriella ekosystem som är gynnsamma för nystart av företag och små och medelstora företags tillväxt, med fokus på samtliga små och medelstora företag som kan klara utmaningarna i den gröna och digitala omställningen och i en alltmer konkurrensutsatt och snabbt föränderlig situation. Programmet bör syfta till att stödja processen för införande av innovationer genom att främja nya samarbetsbaserade affärsmodeller, nätverkssamarbete och delning av kunskap och resurser, inklusive inom europeiska klusterpartnerskap och organisationer för företagsnätverk.
- (27) Vid fastställande av arbetsprogram för tillhandahållande av stöd till små och medelstora företag bör man beakta de strategiska bestämmelserna i SMF-strategin och småföretagsakten samt den kontext inom vilken små och medelstora företag verkar, enligt beskrivningen i resultatgranskningen av små och medelstora företag. Nätverket av företrädare för små och medelstora företag bör också uppmärksammas.

¹ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (28) Många av unionens konkurrenskraftsproblem har att göra med de små och medelstora företagens svårigheter att få tillgång till finansiering. Dessa svårigheter uppstår eftersom små och medelstora företag har svårt att bevisa sin kreditvärdighet och har otillräckliga tillgångar som säkerhet för långgivare (dvs. säkerheter/garantier), eller eftersom de inte är medvetna om de mekanismer för att främja deras verksamhet som redan finns på unionsnivå eller på nationell eller lokal nivå. Ytterligare utmaningar vad gäller finansieringen uppkommer av de små och medelstora företagens behov att förbli konkurrenskraftiga genom att engagera sig i exempelvis införande av innovationer, digitalisering och internationalisering samt kompetensutveckling. Begränsad tillgång till finansiering har en negativ effekt på såväl företagens tillkomst, tillväxt och överlevnad som på nya företagares beredskap att ta över livskraftiga företag i samband med företagsöverlåtelser.
- (29) Bristen på kompetens är ett stort hinder för företagens tillväxt i unionen. I syfte att främja företagandet i unionen och stödja de små och medelstora företagens tillväxt och deras digitala och gröna omställning bör programmet främja och underlätta tillgången till kompetensutvecklings- och mentorsprogram för små och medelstora företag, och särskilt vad gäller utvecklingen av tekniska färdigheter samt entreprenörs- och ledarskapsfärdigheter. Kommissionen bör i detta sammanhang se till att samordning sker med initiativ som har tagits i andra unionsprogram och i nationella och regionala program, i syfte att öka synergieffekterna och undvika dubbelarbete.

- (30) För att man ska kunna överbrygga marknadsmisslyckandena och säkerställa att de små och medelstora företagen, inbegripet nystartade företag och expanderande företag, även fortsättningsvis kan inneha rollen som grundvalen för unionens ekonomiska konkurrenskraft, behöver de små och medelstora företagen få extra stöd i form av skuld- och kapitalinstrument som fastställs inom ramen för politikområdet för små och medelstora företag inom InvestEU-fonden som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...¹⁺. Lånegarantiinstrumentet som först inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1287/2013² har påvisat mervärde och förväntas bidra positivt till åtminstone 500 000 små och medelstora företag. Större uppmärksamhet skulle kunna ägnas åt att öka medvetenhet bland möjliga bidragsmottagare om små och medelstora företags tillgång till InvestEU-programmet.
- (31) Åtgärder inom ramen för programmet bör sträva efter att uppnå dess politiska mål inte endast genom bidrag utan även genom att man underlättar tillgången till finansieringsinstrument och budgetgarantier som inrättats enligt InvestEU-fondens politikområde för små och medelstora företag och bör öka synergier med andra unionsprogram. Alla åtgärder bör ha klart unionsmervärde.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument PE-CONS 74/20 (2018/0108(COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1287/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av ett program för företagens konkurrenskraft och små och medelstora företag (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1639/2006/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 33).

- (32) Programmet bör tillhandahålla små och medelstora företag effektivt stöd genom hela deras livscykel, och bistå med allt från att hjälpa små och medelstora företag att hitta partner till gemensamma projekt till kommersialisering och marknadstillträde, kapacitetsuppbyggnad och främjande av samarbete inom kluster och organisationer för företagsnätverk. Det bör också stödja den gröna och digitala omställningen i små och medelstora företag och bygga på de unika kunskaper och den expertis som tillkommit vad gäller små och medelstora företag samt på den långvariga erfarenheten av arbete med unionens, nationella och regionala berörda parter. Det stödet bör bygga på erfarenheterna av nätverket Enterprise Europe Network (EEN) som en enda kontaktpunkt för att förbättra de små och medelstora företagens konkurrenskraft och för att utveckla deras verksamhet inom och utanför den inre marknaden. EEN fortsätter att tillhandahålla tjänster för de övriga unionsprogrammets del, framför allt Horisont Europa som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...¹⁺, genom användning av de finansiella resurserna för dessa program. EEN bör också underlätta ett ökat deltagande för små och medelstora företag i utvecklingen av politiska initiativ för den inre marknaden, som exempelvis processer för offentlig upphandling och standardisering. EEN bör förbättra samarbetet med de europeiska digitala innovationsknutpunkterna inom programmet för ett digitalt Europa som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...²⁺⁺ och InvestEU:s rådgivningscentrum. Den framgångsrika mentorverksamheten – Erasmus för unga företagare – bör dessutom kvarstå som ett redskap för att göra det möjligt för nya eller blivande företagare att skaffa erfarenhet av företagande och företagsledning genom att de matchas med och lär av erfarna företagare från andra länder och därigenom stärker sina färdigheter i att driva företag. Programmet bör utvidga sin geografiska omfattning och erbjuda företagarna en mer omfattande palett av möjligheter till matchning i komplementaritet med andra av unionens initiativ, där så är relevant.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om fastställande av dess regler för deltagande och spridning samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument ST 7064/20 (2018/0224 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240 (EUT L ...).

⁺⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokumentet ST 6789/20 (2018/0227 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

- (33) Ytterligare ansträngningar bör göras för att minska den administrativa bördan och göra programmets initiativ mer tillgängliga genom att minska kostnaderna för små och medelstora företag för komplicerade ansökningsprocesser och deltagandekrav. I detta sammanhang bör EEN vara den viktigaste informationspunkten för små och medelstora företag som är intresserade av att få tillgång till unionens medel, genom att fungera som en enda kontaktpunkt och ge dem skräddarsydd vägledning. Det är viktigt att bygga vidare på erfarenheterna av befintliga åtgärder för stöd till små och medelstora företag, och samtidigt fortsätta att vara öppna för att anpassa dem mot bakgrund av de föränderliga villkoren för små och medelstora företag på den inre marknaden, särskilt sådana som gäller digitalisering och regelbördan.

- (34) Eftersom kluster skapar ett gynnsamt och motståndskraftigt företagsklimat är de ett strategiskt verktyg för att stödja konkurrenskraften hos och expansionen av små och medelstora företag. De kan underlätta den gröna och digitala omställningen inom industrin, inbegripet tjänstesektorn, och stärka den ekonomiska utvecklingen i regionerna genom att skapa tillväxt och sysselsättning. Det är viktigt att gemensamma klusterinitiativ uppnår en kritisk massa eftersom detta kommer att öka de små och medelstora företagens tillväxt. Genom att koppla samman specialiserade industriella ekosystem skapar kluster nya affärsmöjligheter för små och medelstora företag och integrerar dem bättre i unionens och globala strategiska värdekedjor. Utvecklingen av transnationella och interregionala partnerskap och genomförandet av gemensam verksamhet, som stöds av den europeiska plattformen för klustersamarbete och dess europeiska kunskapscentrum för resurseffektivitet, bör stödjas. Stöd bör även inbegripa hjälp till små och medelstora företag med att inleda samarbete med små och medelstora företag i tredjeländer. Hållbara partnerskap bör uppmuntras genom att tillhandahålla fortsatt finansiering, om målen för prestationer och deltagande uppnås. Direkt stöd till små och medelstora företag bör kanaliseras genom klusterorganisationer för följande: främja införande av avancerad teknik, nya affärsmodeller, koldioxidsnåla och resurseffektiva lösningar, kreativitet och design, anpassning av färdigheter, utvidgat entreprenörskap och internationalisering samt för att locka talanger. Andra aktörer som är specialiserade inom stöd till små och medelstora företag bör vara delaktiga i det direkta stödet till små och medelstora företag i syfte att underlätta en industriell omvandling och genomförandet av strategier för smart specialisering. Programmet bör därför bidra till och skapa kopplingar till unionens innovationsnav, särskilt dess digitala innovationsnav, och investeringar som görs inom sammanhållningspolitiken och Horisont Europa. Möjligheterna till synergier med Erasmus+-programmet som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...¹⁺ kan också utforskas.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott, och om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument ST 14148/20 (2018/0191 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

- (35) Programmet bör bidra till att stärka förbindelserna mellan företag, särskilt små och medelstora företag och universitet, forskningscentrum och andra institutioner som har anknytning till skapande och spridning av kunskap. Dessa förbindelser skulle kunna bidra till att förbättra företagens förmåga att hantera de strategiska utmaningar som den nya internationella omgivningen innebär.
- (36) Små och medelstora företag ställs på grund av sin ringa storlek inför särskilda tillväxthinder. Det är särskilt svårt för dem att växa och expandera en del av affärsverksamheten. Programmet bör, på grundval av framgångarna med och erfarenheterna från instrumentet för små och medelstora företag och unionens klusterprojekt för nya industriella värdekedjor inom ramen för Horisont 2020, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013¹, ge stöd till små och medelstora företags expansion av verksamheten i alla avgörande skeden av deras utveckling, inbegripet stöd till internationalisering, införande av innovationer och kommersialisering. Detta stöd skulle komplettera stödet från Europeiska innovationsrådet inom ramen för Horisont Europa, som främst kommer att vara inriktat på banbrytande och disruptiv innovation, och därmed på innovativa små och medelstora företag, med särskilt fokus på marknadsskapande innovation, samtidigt som stöd också ges till alla typer av innovation, även inkrementell innovation.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1982/2006/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 104).

- (37) Kreativitet och alla former av innovation, inklusive innovation i strävan efter ökad resurs- och energieffektivitet, är avgörande för konkurrenskraften hos unionens industriella värdekedjor. De är katalysatorer för företags- och industrisektorns modernisering och bidrar till smart och hållbar tillväxt för alla. De små och medelstora företagens utnyttjande släpar dock fortfarande efter. Programmet bör därför stödja riktade åtgärder, nätverk och partnerskap för kreativitetsdriven innovation för att möjliggöra för små och medelstora företag att bemästra den gröna och digitala omställningen i alla de industriella värdekedjorna och ekosystemen.
- (38) Europeiska standarder spelar en viktig roll på den inre marknaden. De är av största betydelse för konkurrenskraften hos företag, framför allt små och medelstora företag. Europeiska standarder är också ett mycket viktigt verktyg för att stödja unionens lagstiftning och politik på en rad viktiga områden som syftar till att främja den gröna och digitala omställningen, såsom energi, klimatförändringar och miljöskydd, informations- och kommunikationsteknik, hållbar användning och återvinning av resurser, innovation, produktsäkerhet, konsumentskydd, arbetstagarnas säkerhet och arbetsförhållanden samt en åldrande befolkning, och bidrar därigenom positivt till samhället som helhet. För att dessa standarder ska kunna tillföra så mycket som möjligt behövs, enligt vad erfarenheten har visat, förbättringar när det gäller hur snabbt och vid vilken tidpunkt de utarbetas, och ytterligare insatser krävs för att bättre inkludera alla berörda parter, även parter som företräder konsumenterna.

- (39) Den europeiska standardiseringsverksamheten regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012¹ och genomförs sedan länge genom ett offentligt-privat partnerskap, vilket är avgörande för att uppnå de mål som fastställs i den förordningen samt de mål som ingår i unionens allmänna och sektorsspecifika standardiseringspolitik.
- (40) Ett välfungerande gemensamt ramverk för finansiell och icke-finansiell rapportering är nödvändigt för den inre marknaden, för effektivt fungerande finansmarknader och för förverkligandet av den integrerade marknaden för finansiella tjänster inom bankunionen och kapitalmarknadsunionen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (41) I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002¹ bör internationella redovisningsstandarder (*IFRS-standarder*) som antagits av International Accounting Standards Board och tillhörande tolkningar från IFRS Interpretation Committee införlivas i unionsrätten för att tillämpas av företag vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i unionen endast om IFRS-standarderna uppfyller kraven i den förordningen, inklusive kravet på att årsbokslutet ska ge en *rättvisande bild* enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU² och att de bidrar till det europeiska gemensamma bästa. Sådana internationella redovisningsstandarder måste utvecklas på ett öppet sätt där demokratiskt ansvar kan utkrävas. IFRS-standarder spelar därmed en viktig roll för den inre marknadens funktion och därför har unionen ett direkt intresse av att se till att den process genom vilken IFRS-standarder utvecklas och godkänns resulterar i standarder som är förenliga med den inre marknadens regelverk. Det är därmed viktigt att i programmet inrätta lämpliga finansieringsformer för IFRS Foundation.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (EGT L 243, 11.9.2002, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).

- (42) Med beaktande av den roll som European Financial Reporting Advisory Group (Efrag) har när det gäller att bedöma huruvida IFRS-standarderna uppfyller kraven i unionsrätten och unionspolitiken enligt förordning (EG) nr 1606/2002 är det även nödvändigt för unionen att säkerställa att finansieringen av Efrag förblir stabil och därför att bidra till den finansieringen genom programmet. Det tekniska arbetet i Efrag bör vara inriktat på att tillhandahålla teknisk rådgivning till kommissionen om godkännandet av IFRS-standarder och ett lämpligt deltagande på unionsnivå i utvecklingen av dessa IFRS-standarder och bör säkerställa att tillräcklig hänsyn tas till unionsintressen vid fastställandet av de internationella standarderna. Dessa intressen bör omfatta begreppet *försiktighet*, upprätthållandet av kravet på en *rättvisande bild* enligt direktiv 2013/34/EU och det europeiska gemensamma bästa enligt förordning (EG) nr 1606/2002, med hänsyn tagen till IFRS-standardernas inverkan på den finansiella stabiliteten och ekonomin. European Corporate Reporting Lab har inrättats som en del av Efrag för att främja innovation och utveckling av bästa praxis i företagens rapportering. Det utgör ett forum i vilket företag och investerare kan dela med sig av bästa praxis, framför allt på områdena icke-finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering. Efrag bör, på grundval av detta arbete, också bidra till utarbetandet av standarder för icke-finansiell rapportering.

- (43) På området för lagstadgad revision upprättades Public Interest Oversight Board (Piob) 2005 av övervakningsgruppen Monitoring Group, som är en internationell organisation som ansvarar för att övervaka reformen av styrelseformerna för Internationella revisorsförbundet (Ifac). Piobs roll är att övervaka processen som leder till antagandet av internationella revisionsstandarder (*ISA-standarder*) och annan Ifac-verksamhet av allmänt intresse. ISA-standarder kan antas för tillämpning i unionen, förutsatt att de har utarbetats i enlighet med ett lämpligt förfarande, med offentlig tillsyn och insyn enligt kraven i artikel 26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG¹. Mot bakgrund av införandet av ISA-standarder i unionen och Piobs centrala roll när det gäller att se till att de uppfyller kraven i direktiv 2006/43/EG är det därmed viktigt att i programmet inrätta lämpliga finansieringsformer för Piob.
- (44) Unionen bidrar till att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå, ge konsumenterna egenmakt och sätta dem i centrum på den inre marknaden genom att stödja och komplettera medlemsstaternas politik för att se till att medborgarna i egenskap av konsumenter kan dra full nytta av fördelarna med den inre marknaden och att det vidtas konkreta åtgärder för att skydda deras säkerhet och rättsliga och ekonomiska intressen i samband med detta. Det är också nödvändigt att unionen säkerställer att konsument- och produktsäkerhetslagstiftningen tillämpas korrekt och enhetligt på fältet och att företagen ges likvärdiga förutsättningar och att konkurrensen på den inre marknaden därför är rättvis. Dessutom är det nödvändigt att stärka, uppmuntra och hjälpa konsumenterna att göra hållbara och välgrundade val och därmed bidra till en hållbar energi- och resurseffektiv cirkulär ekonomi.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsredovisning, årsbokslut och koncernredovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 87).

- (45) Programmet bör syfta till att öka kunskapen hos konsumenter, företag, företrädare för civilsamhället och myndigheter om unionens konsument- och säkerhetslagstiftning. Det bör också ge konsumenterna och deras företrädare egenmakt på nationell nivå och på unionsnivå. Detta bör det göra särskilt genom att stödja den europeiska konsumentorganisationen BEUC (*Bureau européen des unions de consommateurs*), som är en etablerad och erkänd icke-statlig organisation som företräder konsumenternas intressen på EU-nivå, vilket har gjort det möjligt för denna organisation att bygga upp synergier för att stärka konsumentinflytandet. Det bör även göra det särskilt genom att stödja den europeiska organisationen för konsumentinflytande i samband med standardisering (Anec), som företräder konsumenternas intressen i standardiseringsfrågor. I detta avseende bör särskild uppmärksamhet ägnas åt marknadens nya behov vad gäller främjande av hållbar konsumtion genom särskild inriktning på åtgärder för att bekämpa sådana metoder för planerat åldrande som är vilseledande och andra vilseledande metoder såsom falska miljöpåståenden, genom att bättre informera konsumenterna om produkters hållbarhet och reparerbarhet. Särskild uppmärksamhet bör även ägnas åt förebyggandet av sårbarheter samt åt att möta utmaningar som digitaliseringen av ekonomin medför när det till exempel gäller uppkopplade produkter, sakernas internet, artificiell intelligens och användning av algoritmer, samt framväxten av nya konsumtionsmönster och nya affärsmodeller. Programmet bör stödja insatser för att ta fram relevant information om marknader, inbegripet offentliggörandet av unionens konsumentresultattavlor.

- (46) Programmet bör stödja nationella behöriga myndigheter, inbegripet de som ansvarar för att övervaka produktsäkerheten, som främst samarbetar via unionens system för snabb varning för farliga produkter. Det bör också stödja genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG¹ och förordning (EG) nr 765/2008 när det gäller konsumentskydd och produktsäkerhet, samt stödja nätverket för konsumentskyddssamarbete och internationellt samarbete mellan de relevanta myndigheterna i tredjeländer och i unionen. Programmet bör också syfta till att säkerställa att alla konsumenter och näringsidkare har tillgång till högkvalitativ tvistlösning utanför domstol, tvistlösning online och information om förfarandet för att lösa tvisten.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet (EGT L 11, 15.1.2002, s. 4).

- (47) Programmet bör även stödja nätverket av europeiska konsumentcentrum som hjälper konsumenterna att dra nytta av unionens konsumenträttigheter när de köper varor och tjänster över gränserna på den inre marknaden och inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, antingen på nätet eller när de reser. Nätverket, som består av 29 centrum och har finansierats gemensamt av unionens konsumentprogram i mer än 15 år, har bevisat sitt mervärde vad gäller att stärka konsumenternas och näringsidkarnas förtroende för den inre marknaden. Nätverket hanterar mer än 120 000 förfrågningar från konsumenter per år och når ut till miljontals medborgare via sin press- och informationsverksamhet. Det är ett av de mest uppskattade rådgivningsnätverken i unionen och de flesta av dess centrum har en kontaktpunkt som erbjuder rådgivning om aspekter av lagstiftning om den inre marknaden, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG¹. Utvärderingen av nätverket har visat hur viktigt det är att centrumen fortsätter sin verksamhet. Nätverket av europeiska konsumentcentrum kan också vara en viktig källa till information om de utmaningar och problem som konsumenter möter på lokal nivå och som är av relevans för utformningen av unionens politik och skyddet av konsumenternas intressen. Det finns även planer på att nätverket ska skapa ömsesidighetssystem med liknande organ i tredjeländer.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36).

- (48) Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG¹, 2005/29/EG², 2011/83/EU³, (EU) 2019/2161⁴ och (EU) 2020/1828⁵ har antagits för att säkerställa, bland annat, likabehandling av konsumenter på hela den inre marknaden vad gäller gränsöverskridande frågor, till exempel försäljning av produkter med bristande överensstämmelse inom motorfordonssektorn, kvalitetsskillnader mellan olika produkter och problem som drabbar passagerare vid inställda flygningar eller kraftiga flygförseningar. De syftar också till att stärka medlemsstaternas genomförandekapacitet, förbättra produktsäkerheten, öka det internationella samarbetet och skapa nya möjligheter till gottgörelse, framför allt genom grupptalan som väcks av godkända enheter. I maj 2017 genomförde kommissionen en kontroll av ändamålsenligheten av unionens konsument- och marknadsföringslagstiftning som avslöjade behovet av att bättre tillämpa bestämmelser och underlätta gottgörelse för konsumenter som har drabbats av överträdelser av konsumentlagstiftningen. Med tanke på den kontrollen av ändamålsenligheten bör stöd för ett fullständigt genomförande av dessa direktiv och åtgärder därför prioriteras, liksom främjande av ett gränsöverskridande genomförande av dem.

-
- ¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG av den 16 februari 1998 om konsumentskydd i samband med prismärkning av varor som erbjuds konsumenter (EGT L 80, 18.3.1998, s. 27).
- ² Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22).
- ³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).
- ⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2161 av den 27 november 2019 om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG, 2005/29/EG och 2011/83/EU vad gäller bättre upprätthållande och modernisering av unionens konsumentskyddsregler (EUT L 328, 18.12.2019, s. 7).
- ⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 av den 25 november 2020 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG (EUT L 409, 4.12.2020, s. 1).

- (49) Medborgarna påverkas särskilt av hur de finansiella marknaderna fungerar och bör därför få närmare information om relevanta rättigheter, risker och fördelar. De finansiella marknaderna utgör en central del av den inre marknaden och kräver en solid ram för reglering och tillsyn som inte bara säkerställer finansiell stabilitet och en hållbar ekonomi, utan också ger en hög skyddsnivå för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, inbegripet icke-professionella investerare, sparare, försäkringstagare, pensionsfonders medlemmar och förmånstagare, enskilda aktieägare, låntagare samt små och medelstora företag. Programmet bör bidra till att stärka förmågan hos konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster att vara delaktiga i utformningen av politiken, bland annat genom framtagande och spridning av tydlig, fullständig och användarvänlig information om produkter på de finansiella marknaderna.

- (50) Programmet bör därför fortsätta att stödja den specifika verksamhet som omfattas av 2017–2020 års program för kapacitetsuppbyggnad som förbättrar delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i utformningen av unionens politik, enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/826¹, genom vilken pilotprojektet och de förberedande åtgärderna för åren 2012–2017 fortsatte. Detta är nödvändigt för att säkerställa att beslutsfattarna är medvetna om synpunkterna från andra berörda parter än yrkesverksamma inom den finansiella sektorn och för att säkerställa en bättre representation av intressena hos konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster. Programmet bör hela tiden utveckla sina metoder och sin bästa praxis i fråga om hur konsumenter och slutanvändare av finansiella tjänster kan göras mer delaktiga, för att identifiera frågor av relevans för utformningen av unionens politik och säkerställa att konsumenternas intressen på området för finansiella tjänster skyddas. Detta bör förbättra politiken på området för finansiella tjänster, särskilt den politik som syftar till att främja en bättre förståelse hos allmänheten för de frågor som är viktiga vid reglering av den finansiella sektorn och öka finanskunskapen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/826 av den 17 maj 2017 om inrättande av ett unionsprogram till stöd för särskilda verksamheter för att stärka delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i utformningen av unionens politik på området för finansiella tjänster för perioden 2017–2020 (EUT L 129, 19.5.2017, s. 17).

- (51) Inom ramen för pilotprojektet och de förberedande åtgärderna för åren 2012–2017 beviljade kommissionen bidrag till två organisationer efter en årlig öppen ansökningsomgång. De två organisationerna är *Finance Watch*, som inrättades med unionsbidrag 2011 som en internationell icke-vinstdrivande organisation enligt belgisk rätt, och *Better Finance*, som är resultatet av på varandra följande omorganisationer och omprofileringar av en europeisk organisation för investerare och aktieägare som funnits sedan 2009. Programmet för kapacitetsuppbyggnad, som inrättats enligt förordning (EU) 2017/826, fastslår att dessa två organisationer är de enda bidragsmottagarna. Därför är det nödvändigt att fortsätta att medfinansiera dessa organisationer inom ramen för programmet. Finansieringen bör dock utvärderas grundligt med avseende på ändamålsenlighet och verkan som uppnåtts på vägen mot att uppfylla de eftersträlvade målen. Om det dyker upp andra potentiella bidragsmottagare som har som främsta mål och verksamhet att företräda konsumenters och slutanvändares intressen på unionsnivå och som genom sina medlemmar har en bred geografisk täckning och spänner över många olika intressen, bör ansökningsomgången vara öppen för dem.
- (52) En hög hälsoskyddsnivå på området för växter, djur, livsmedel och foder är nödvändig för att skydda konsumenterna och för att den inre marknaden ska fungera effektivt. En säker och hållbar livsmedelskedja är en förutsättning för att samhället och den inre marknaden ska fungera. Det är ytterst viktigt att förebygga gränsöverskridande hälsokriser och livsmedelskriser, eftersom de stör den inre marknadens funktion genom att rörligheten för personer och varor begränsas och produktionen och konsumtionen störs. Därför bör programmet stödja konkreta åtgärder, till exempel fastställande av nödåtgärder vid krissituationer och oförutsebara händelser som påverkar djurhälsan och växtskyddet.

- (53) Det allmänna målet för unionsrätten på området för växter, djur, livsmedel och foder är att säkra en hög hälsoliv hos människor och djur samt en god växtskyddsstatus i alla led i livsmedelskedjan, att stödja förbättringar av djurskyddet, att bidra till en hög nivå av konsumentskydd och konsumentinformation samt en hög nivå av miljöskydd, inbegripet för bevarande av biologisk mångfald och med hänsyn tagen till situationer som orsakas av klimatförändringarnas potentiella konsekvenser i medlemsstaterna, samtidigt som man förbättrar hållbarheten i livsmedels- och foderindustrin och bidrar till livsmedelstrygghet och överkomliga priser, minskar livsmedelsavfallet, höjer kvalitetsstandarderna för produkter i hela unionen, ökar konkurrenskraften hos den europeiska livsmedels- och foderindustrin och skapar fler arbetstillfällen, inklusive genom att stimulera forskning och innovation.

- (54) Med tanke på den särskilda karaktären av de åtgärder som rör en hög skyddsnivå avseende hälsa för människor och djur samt en god växtskyddsstatus, bör särskilda kriterier för stödberättigande i fråga om tillhandahållande av bidrag och användning av offentlig upphandling fastställas i denna förordning. Framför allt genom undantag från principen om icke-retroaktivitet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046¹ (*budgetförordningen*) bör kostnaderna för nödåtgärderna vara stödberättigande, inklusive kostnader som uppkommit som ett resultat av en misstänkt förekomst av en sjukdom eller skadegörare, förutsatt att förekomsten senare bekräftas och anmäls till kommissionen, eftersom dessa nödåtgärder är akuta och oförutsägbara. Kommissionen bör efter att ha undertecknat rättsliga åtaganden och efter att ha bedömt medlemsstaternas ansökningar om utbetalning göra motsvarande åtaganden i budgeten och betala stödberättigande utgifter. Kostnader bör också vara stödberättigande för övervakningsåtgärder, förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder som vidtas vid ett direkt hot mot unionens hälsostatus till följd av förekomsten eller utvecklingen av vissa djursjukdomar och zoonoser på ett tredjelands territorium, en medlemsstats territorium, eller dess utomeuropeiska länder och territorier, liksom skyddsåtgärder som vidtas eller andra relevanta åtgärder som genomförs för att stödja växtskyddsstatusen i unionen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018 s. 1).

- (55) Med tanke på det alltmer globaliserade området för växter, djur, livsmedel och foder är den offentliga kontroll som medlemsstaterna genomför ett betydelsefullt verktyg för att kontrollera och övervaka att relevanta unionskrav införs, uppfylls och tillämpas, bland annat när det gäller import. Att de offentliga kontrollsystemen är effektiva och ändamålsenliga är avgörande för att upprätthålla en hög skyddsnivå i livsmedelskedjan samt konsumenternas förtroende, samtidigt som en hög nivå i fråga om miljöskydd och djurskydd säkerställs. Finansiellt stöd från unionen bör göras tillgängligt för sådana kontrollåtgärder. I synnerhet bör ett finansiellt bidrag vara tillgängligt för Europeiska unionens referenslaboratorier för att hjälpa dem att finansiera genomförandet av de arbetsprogram som kommissionen godkänt och eventuellt för nationella referenslaboratorier för växtskydd och djurs hälsa, som i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625¹ ska erhålla tillräckliga finansiella resurser från medlemsstaterna, på villkor att det klart och tydligt kan påvisas att de åtgärder som vidtas utgör ett europeiskt mervärde och att tillräcklig finansiering finns tillgänglig inom ramen för programmet till stöd för dessa åtgärder. Eftersom den offentliga kontrollens effektivitet också är beroende av att kontrollmyndigheterna har tillgång till välutbildad personal med tillräcklig kunskap om unionsrätten, bör unionen dessutom kunna bidra till deras utbildning och relevanta utbytesprogram som anordnas av de behöriga myndigheterna.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1).

- (56) Antimikrobiell resistens är ett växande hälsoproblem i unionen och världen över. Det bör därför vara möjligt att medfinansiera åtgärder till stöd för bekämpandet av antimikrobiell resistens inom ramen för programmet.
- (57) Europeisk statistik av hög kvalitet som utvecklas, framställs och sprids inom ramen för programmet enligt förordning (EG) nr 223/2009 är avgörande för ett evidensbaserat beslutsfattande och bör tillhandahållas i god tid och bidra till genomförandet av unionens politik som avses i EUF-fördraget, framför allt avseende en stärkt och integrerad ekonomisk styrning, social, ekonomisk och territoriell sammanhållning, hållbar utveckling, jordbrukspolitik, EU:s sociala dimension och globalisering.
- (58) Europeisk statistik är oumbärlig för unionens beslutsfattande och för mätning av unionsinitiativens prestationer och effekter. Därför är det viktigt att säkerställa att man fortsätter att tillhandahålla och ta fram europeisk statistik, att man har en unionsomfattande strategi och att man sträcker sig längre än ett inre marknads perspektiv, för att täcka alla unionens åtgärder och politikområden, inbegripet att ge företag och medborgare egenmakt att fatta välgrundade beslut.

- (59) Mot bakgrund av dess övergripande karaktär, omfattas ramen för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik i den mening som avses i förordning (EG) nr 223/2009 av särskilda krav, och i synnerhet de som fastställs i den förordningen, när det gäller respekt för statistiska principer, samt det europeiska statistiksystemets funktion och dess förvaltning, inbegripet den roll och de uppgifter som anförtrotts kommittén för det europeiska statistiksystemet och kommissionen (Eurostat), inrättandet och genomförandet av programmet för statistisk verksamhet.
- (60) Utkastet till den del av programmet som rör ramen för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik har lagts fram för kommittén för det europeiska statistiksystemet för förhandsgranskning i enlighet med förordning (EG) nr 223/2009.
- (61) Unionen och medlemsstaterna är fast beslutna att vara föregångare i genomförandet av Förenta nationernas Agenda 2030 för hållbar utveckling. Genom att bidra till att Agenda 2030 uppnås kommer unionen och medlemsstaterna att främja ett starkare, hållbarare, mer inkluderande, säkrare och mer välmående Europa. Programmet bör bidra till genomförandet av Agenda 2030, bland annat genom att skapa en balans mellan de ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekterna av hållbar utveckling, och, i detta syfte, göra ett klart och tydligt åtagande om att integrera Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

- (62) För att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringar i överensstämmelse med unionens åtaganden att genomföra Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och uppfylla Förenta nationernas mål för hållbar utveckling, är detta program avsett att bidra till integreringen av klimatåtgärder och uppnåendet av det övergripande målet att 30 % av utgifterna i unionsbudgeten ska stödja klimatmål. Relevanta åtgärder kommer att identifieras under programmets utarbetande och genomförande och omprövas i samband med relevanta utvärderingar och översyner. I detta sammanhang bör programmet stödja verksamhet som respekterar unionens normer och prioriteringar för klimatet och miljön och inte kommer att orsaka någon betydande skada för miljömålen i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852¹.
- (63) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet, som ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i punkt 18 i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel², för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

² EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28.

- (64) I avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet¹ föreskrivs att unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och de stater inom Europeiska frihandelssammanslutningen som deltar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), å andra sidan, ska samarbeta på de områden som omfattas av programmet. Det bör även vara möjligt att delta i programmet för anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, länder inom den europeiska grannskapspolitiken och andra tredjeländer. På statistikområdet bör programmet dessutom vara öppet för Schweiz i enlighet med avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om samarbete på statistikområdet².
- (65) Tredjeländer som är medlemmar i EES får delta i unionens program inom ramen för det samarbete som inrättas genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, av vilket följer att programmen ska genomföras på grundval av ett beslut antaget inom ramen för det avtalet. Tredjeländer får också delta på grundval av andra rättsliga instrument. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning som kräver att tredjeländer beviljar de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.
- (66) Budgetförordningen är tillämplig på detta program. I budgetförordningen fastställs regler för genomförande av unionens budget, inklusive regler för bidrag, priser, upphandling, indirekt förvaltning, finansieringsinstrument, budgetgarantier, ekonomiskt stöd och ersättning till externa experter.

¹ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

² EUT L 90, 28.3.2006, s. 2.

- (67) De åtgärder som vidtagits enligt tidigare program och budgetposter har visat sig vara ändamålsenliga och bör bevaras. De nya åtgärder som införts i programmet har framför allt som mål att se till att den inre marknaden fungerar väl. För att göra det enklare och mer flexibelt att genomföra programmet och nå målen i programmet bör åtgärderna endast indelas i allmänna och övergripande kategorier. Förteckningar över förslag på verksamhet för specifika mål på området konkurrenskraft, konsumentskydd eller särskild verksamhet som härrör från rättsliga krav, såsom specifika åtgärder inom områdena standardisering, marknads kontroll, området för växter, djur, livsmedel och foder och europeisk statistik bör också tas med i programmet.
- (68) Vissa kategorier av enheter som är berättigade till finansiering och de enheter som bör vara berättigade till finansiering utan en ansökningsomgång bör fastställas.
- (69) Med tanke på den allt större sammanlänkningen och digitaliseringen av den globala ekonomin, bör programmet fortsätta att erbjuda möjlighet att involvera externa experter, exempelvis tjänstemän i tredjeländer, företrädare för internationella organisationer eller ekonomiska aktörer i vissa verksamheter.
- (70) Särskilda kriterier för medfinansieringsregler och stödberättigande kostnader bör fastställas. Eftersom det för vissa specifika mål kan vara nödvändigt att finansiera stödberättigande kostnader fullt ut bör det vara möjligt att avvika från artikel 190 i budgetförordningen.

- (71) Enligt artikel 193.2 andra stycket a i budgetförordningen får bidrag tilldelas för redan inledda åtgärder, om sökanden kan visa att det är nödvändigt att inleda åtgärden innan bidragsansökan undertecknas. Även om kostnaderna i sådana fall hänför sig till tiden före den dag då bidragsansökan lämnades in och i princip inte skulle vara stödberättigande, bör detta i undantagsfall vara möjligt mot bakgrund av det försenade ikraftträdandet av detta program och för att undvika avbrott i unionsstödet som kan påverka unionens intressen. Där det är nödvändigt för att säkerställa kontinuitet och under en begränsad period i början av den fleråriga budgetramen 2021–2027, bör kostnader för en åtgärd som redan har inletts därför vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021 även om dessa kostnader uppkom före den dag då bidragsansökan lämnades in. Av samma skäl och under samma villkor, och som ett undantag från artikel 193.4 i budgetförordningen, bör kostnader som uppkom före den dag då bidragsansökan lämnades in vara stödberättigande när det gäller administrationsbidrag.
- (72) I enlighet med kommissionens åtagande i dess meddelande av den 19 oktober 2010 med titeln *Översyn av EU:s budget*, och för att finansieringsprogrammen ska vara enhetliga och enkla, bör resurser delas med unionens övriga finansieringsinstrument, om de planerade åtgärderna i programmet har mål som är gemensamma för flera finansieringsinstrument; dock bör dubbelfinansiering undvikas.

- (73) Programmet bör på ett allmänt plan bidra till att stödja de yttersta randområdenas särskilda behov och deras integration i den inre marknaden, vilket nyligen bekräftades i kommissionens meddelande *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden*.
- (74) Programmet bör främja synergier och förhindra överlappning med relaterade unionsprogram och unionsåtgärder. Åtgärderna i programmet bör komplettera åtgärderna i Tull- och Fiscalisprogrammen som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...¹⁺ respektive Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fiscalisprogrammet för samarbete på beskattningsområdet, som också har som mål att stödja och förbättra den inre marknadens funktion.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av ett tullprogram för samarbete i tullfrågor och om upphävande av förordning (EU) nr 1294/2013 (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokumentet ST 5265/21 (2018/0232 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

- (75) Programmet bör främja synergier, komplementaritet och additionalitet med stödet till små och medelstora företag och entreprenörskap inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden inrättad genom en Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om Sammanhållningsfonden. Dessutom kommer politikområdet för små och medelstora företag i InvestEU-fonden att garantera skuldstöd och stöd till eget kapital för att förbättra tillgången till och utbudet av finansiering för små och medelstora företag. Programmet bör även eftersträva synergier med rymdprogrammet som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...¹⁺ för att uppmuntra små och medelstora företag att dra nytta av banbrytande innovation och andra lösningar som utvecklats inom ramen för det programmet.
- (76) Programmet bör främja synergier med Horisont Europa som har som mål att främja forskning och innovation. Här är det framför allt fråga om komplementaritet med det framtida Europeiska innovationsrådets åtgärder för innovativa företag samt med stödtjänster för små och medelstora företag, särskilt via EEN.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013, och (EU) nr 377/2014 och beslut nr 541/2014/EU (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument ST 14312/20 (2018/0236 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

- (77) Programmet bör främja synergier och komplementaritet med programmet för ett digitalt Europa som har som mål att främja digitaliseringen av unionens ekonomi och den offentliga sektorn samt ökad cybersäkerhet.
- (78) Dessutom bör programmet även eftersträva synergier med programmet för rättsliga frågor som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...¹⁺ och som har som mål att stödja en vidareutveckling av ett europeiskt område för rättvisa i syfte att effektivisera de nationella rättssystemen, eftersom detta spelar en nyckelroll för att göra det möjligt att skapa en rättvis och kostnadseffektiv unionsekonomi.
- (79) Programmet bör främja synergier med Erasmus+-programmet, programmet för Europeiska solidaritetskåren som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/...²⁺⁺ och Europeiska socialfonden+ inrättad genom en Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska socialfonden+ (ESF+) på området arbets- och ungdomsrörlighet som är viktigt för en välfungerande inre marknad.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av programmet för rättsliga frågor och om upphävande av förordning (EU) nr 1382/2013 (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument ST 6834/20 (2018/0208 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/... av den ... om inrättande av programmet för Europeiska solidaritetskåren och om upphävande av förordningarna (EU) 2018/1475 och (EU) nr 374/2014 (EUT L ...).

⁺⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument ST 14153/20 (2018/0230 (COD)) och för in nummer, datum och EUT-hänvisning till den förordningen i fotnoten.

- (80) Slutligen bör åtgärder såsom veterinära och fytosanitära åtgärder vid djurhälso- och växtskyddskriser kompletteras med marknadsinterventioner enligt program inom den gemensamma jordbrukspolitiken.
- (81) De åtgärder som genomförs inom ramen för programmet bör utgöra ett tydligt europeiskt mervärde och bör användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan att duplicera eller utestänga privat finansiering,
- (82) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹. Det rådgivande förfarandet bör användas för antagandet av arbetsprogram som genomför åtgärder som bidrar till ökat konsumentinflytande. Granskningsförfarandet bör användas för antagandet av genomförandeakter som avser åtgärder som bidrar till konkurrenskraften hos små och medelstora företag och för antagandet av genomförandeakter som avser de arbetsprogram som genomför åtgärder som bidrar till en hög hälsoliv hos människor och djur, god växtskyddsstatus och för att inrätta lägre medfinansieringsgrader när detta är nödvändigt för åtgärder som rör veterinära och fytosanitära nödåtgärder och de årliga och fleråriga nationella veterinära och fytosanitära programmen samt för antagandet av genomförandeakter angående de arbetsprogram som genomför åtgärder som bidrar till livsmedels- och fodersäkerhet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (83) Om synergier mellan specifika mål i programmet kan uppnås kan de nödvändiga bestämmelserna genomföras i ett gemensamt arbetsprogram.
- (84) Formerna för unionsfinansiering och metoderna för genomförande av programmet bör väljas ut på grundval av hur väl de bidrar till uppnåendet av de specifika målen för åtgärderna och åstadkommer resultat, med beaktande av framför allt mervärdet för unionen, kostnaderna för kontroller, den administrativa bördan och den förväntade risken för bristande efterlevnad. Detta bör omfatta att man överväger användning av enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader, samt finansiering som inte är kopplad till kostnaderna, enligt vad som avses i artikel 125.1 i budgetförordningen.
- (85) För att säkerställa regelbunden övervakning och rapportering om de framsteg som gjorts och om programmets ändamålsenlighet och effektivitet bör en lämplig ram för övervakning av programmets åtgärder och resultat införas från första början. Övervakningen och rapporteringen bör basera sig på indikatorer som mäter effekterna av åtgärderna inom programmet enligt förbestämda utgångsvärden.

- (86) Enligt punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning¹ bör detta program utvärderas på grundval av information som samlats in i enlighet med specifika övervakningskrav, samtidigt som en administrativ börda, särskilt för medlemsstaterna, och överreglering undviks. Dessa krav bör i tillämpliga fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av programmets konsekvenser i praktiken. Kommissionen bör utarbeta en interimrapport där den utvärderar hur väl målen för de åtgärder som stöds genom programmet har uppnåtts med avseende på resultat och effekter, hur effektivt resurserna har använts och vilket mervärde för unionen som har erhållits, samt en slutlig utvärderingsrapport om åtgärdernas långsiktiga effekter, resultat och hållbarhet samt synergieffekter med andra program.
- (87) För att övervaka stödet till små och medelstora företag bör programmet använda mätbara prestationsindikatorer. Förutsatt att information finns tillgänglig och när så är lämpligt bör dessa indikatorer mäta de resultat och den inverkan som uppnåtts av programmet vad gäller dess specifika mål och på specifika målgrupper (t.ex. kvinnor, ungdomar och äldre). Det är vid övervakningen särskilt viktigt att mäta stödet till den gröna och digitala omställningen, internationalisering och innovation. Dessutom bör övervakningen beakta kontextuella indikatorer som inte mäter programmets prestation, utan som ger en överblick över den miljö i vilken små och medelstora företag är verksamma.

¹ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (88) En icke-uttömmande förteckning över djursjukdomar och zoonoser som berättigar till finansiering för nödåtgärder och till finansiering inom ramen för program för utrotning, bekämpning och övervakning bör fastställas på grundval av de djursjukdomar som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001¹, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003², Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG³ samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429⁴.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (EGT L 147, 31.5.2001, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen (EUT L 325, 12.12.2003, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG (EUT L 325, 12.12.2003, s. 31).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1).

- (89) För att beakta de situationer som uppstår på grund av djursjukdomar som har en betydande inverkan på animalieproduktion eller handel med djur, utvecklingen av zoonoser som utgör ett hot mot människor eller den senaste vetenskapliga eller epidemiologiska utvecklingen eller djursjukdomar som kan innebära ett nytt hot mot unionen, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på att ändra förteckningen över djursjukdomar och zoonoser. För att framtida händelseutveckling avseende de enheter som kan beviljas bidrag inom ramen för programmet ska kunna beaktas, i förhållande till konsumenternas intressen och hur dessa företräds på unionsnivå, bör befogenhet att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på att ändra förteckningen över de enheterna. För att säkerställa en effektiv bedömning av programmets framsteg när det gäller att uppnå dess mål, bör befogenhet att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget tilldelas kommissionen med avseende på att vid behov ändra förteckningen över de indikatorer som används för att mäta uppnåendet av de specifika målen samt på att komplettera denna förordning genom inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. Samråd bör även ske med berörda parter och konsumentorganisationer. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

- (90) I enlighet med rådets beslut 2013/755/EU¹ är personer och enheter i utomeuropeiska länder eller territorier berättigade till finansiering i enlighet med de bestämmelser och mål som gäller för programmet och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet.

¹ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (EUT L 344, 19.12.2013, s. 1).

(91) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013¹ och rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95², (Euratom EG) nr 2185/96³ och (EU) 2017/1939⁴ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet åtgärder som avser förebyggande, upptäckt, korrigerande och utredning av oriktigheter, inklusive bedrägerier, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med förordningarna (Euratom, EG) 2185/96 och (EU, Euratom) nr 883/2013 har Olaf befogenhet att göra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 har Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) befogenhet att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371⁵. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, revisionsrätten och – när det gäller de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete enligt förordning (EU) 2017/1939 – Eppo de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (92) Övergripande finansiella regler som antas av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och anger särskilt förfarandet för uppställning och genomförande av budgeten genom bidrag, priser, indirekt förvaltning, finansieringsinstrument, budgetgarantier, ekonomiskt stöd och ersättning till externa experter samt föreskriver kontroller av finansiella aktörers ansvar. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget innefattar även en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten.
- (93) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679¹ regleras behandlingen av personuppgifter i medlemsstaterna enligt denna förordning, under tillsyn av medlemsstaternas behöriga myndigheter. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725² regleras kommissionens behandling av personuppgifter enligt denna förordning, under tillsyn av Europeiska datatillsynsmannen. Utbyte eller överföring av uppgifter mellan de behöriga myndigheterna bör ske i enlighet med reglerna om överföring av personuppgifter i förordning (EU) 2016/679, och kommissionens utbyte och överföring av personuppgifter bör ske i enlighet med reglerna om överföring av personuppgifter i förordning (EU) 2018/1725.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (94) Förordning (EG) nr 223/2009 innehåller regler om framställande av statistik i enlighet med principen om statistisk konfidentialitet och i förordningen föreskrivs att nationella statistikbyråer, andra nationella myndigheter och kommissionen (Eurostat) ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att principer och riktlinjer i fråga om fysiskt och logiskt skydd av konfidentiella uppgifter harmoniseras.
- (95) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att inrätta ett program för att förbättra den inre marknadens funktion, konkurrenskraften och hållbarheten för företag, särskilt små och medelstora företag, och konsumentskydd, för området för växter, djur, livsmedel och foder, samt för planerings- och finansieringsramen för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik för perioden 2021–2027, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på grund av frågornas gränsöverskridande karaktär utan snarare, på grund av att unionens åtgärder kan vara mer effektiva, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (96) Programmet bör även säkerställa större synlighet och enhetlighet när det gäller unionens inre marknad, konkurrenskraft och hållbarhet för företag, särskilt små och medelstora företag, och europeiska statistikåtgärder som gynnar unionens medborgare, företag och förvaltningar.

- (97) Eftersom ändringsbestämmelser i rättsakter förlorar sin verkan vid ikraftträdandet och de ändringar som de inför i andra rättsakter således blir en del av dessa rättsakter vid samma tidpunkt, påverkar upphävandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014¹ inte de ändringar som redan införts genom ändringsbestämmelser i andra rättsakter, och särskilt i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002² och rådets direktiv 2008/90/EG³ avseende inrättandet av ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder, utan de fortsätter att vara i kraft trots att förordning (EU) nr 652/2014 upphävs.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG (EUT L 189, 27.6.2014, s 1).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

³ Rådets direktiv 2008/90/EG av den 29 september 2008 om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion (EUT L 267, 8.10.2008, s. 8).

- (98) För att säkerställa kontinuitet i tillhandahållandet av stöd mellan 2014–2020 års program inom områdena konkurrenskraft och hållbarhet för företag, särskilt små och medelstora företag, konsumentskydd, konsumenter och slutanvändare av finansiella tjänster, politik som gäller finansiella tjänster, växter, djur, livsmedel och foder samt europeisk statistik, som inrättats genom förordning (EU) nr 1287/2013, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 254/2014¹, förordning (EU) 2017/826, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2014², förordning (EU) nr 652/2014, förordning (EU) nr 99/2013 och det här programmet, framför allt vad gäller fortsatta fleråriga åtgärder och utvärderingen av framstegen med tidigare program, och för att göra det möjligt att påbörja genomförandet från och med början av den fleråriga budgetramen 2021–2027, bör denna förordning skyndsamt träda i kraft och bör tillämpas med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 2021. Från och med den 1 januari 2028 bör anslagen för tekniskt och administrativt stöd, om det är nödvändigt, täcka utgifter för förvaltningen av åtgärder som inte har slutförts före utgången av programmet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 254/2014 av den 26 februari 2014 om ett flerårigt konsumentprogram för åren 2014–2020 och om upphävande av beslut nr 1926/2006/EG (EUT L 84, 20.3.2014, s. 42).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2014 av den 3 april 2014 om inrättande av ett unionsprogram till stöd för särskild verksamhet inom finansiell rapportering och revision för perioden 2014–2020 och om upphävande av beslut nr 716/2009/EG (EUT L 105, 8.4.2014, s. 1).

- (99) Eftersom ikraftträdandet av denna förordning har blivit försenat är det inte möjligt att iaktta tidsfristerna för antagande av arbetsprogrammen på området för växter, djur, livsmedel och foder och för medlemsstaterna att lämna in sina veterinära och fytosanitära program för 2021 och 2022, och det är inte heller möjligt för kommissionen att iaktta tidsfristerna för att godkänna dessa program. För att säkerställa att åtgärderna på området för växter, djur, livsmedel och foder genomförs korrekt under 2021 och 2022, bör dessa tidsfrister inte gälla åren 2021 och 2022.
- (100) Förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014 och (EU) nr 652/2014 ska därför upphöra att gälla från och med den 1 januari 2021.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

Genom denna förordning fastställs ett program för förbättring av den inre marknadens funktion och konkurrenskraften och hållbarheten för företag, särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag, och konsumentskydd, för förvaltningen av utgifter inom området växter, djur, livsmedel och foder, samt för planerings- och finansieringsramen som används för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik i den mening som avses i artikel 13 i förordning (EG) nr 223/2009 (programmet för den inre marknaden) (*programmet*) för perioden 1 januari 2021–31 december 2027. Programmets löptid är anpassad till den fleråriga budgetramens löptid.

Genom denna förordning fastställs även målen för programmet och de stödberättigande åtgärderna för genomförandet av dessa mål, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering samt programmets förvaltningssystem.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *blandfinansieringsinsats*: en åtgärd som stöds genom unionens budget, inbegripet inom ramen för ett blandfinansieringsinstrument eller en blandfinansieringsplattform enligt definitionen i artikel 2.6 i budgetförordningen, som kombinerar icke-återbetalningspliktiga former av stöd eller finansieringsinstrument från unionens budget med återbetalningspliktiga former av stöd från institut för utvecklingsfinansiering eller andra offentliga finansinstitut, samt från kommersiella finansinstitut och investerare.
2. *europaisk statistik*: statistik som utvecklas, framställs och sprids i enlighet med förordning (EG) nr 223/2009.
3. *rättslig enhet*: en fysisk person eller en juridisk person som inrättats och erkänts som sådan enligt unionsrätten, nationell rätt eller internationell rätt, som har rättskapacitet och förmåga att handla för egen räkning och utöva rättigheter och ha skyldigheter, eller en enhet som inte har någon rättskapacitet, i den mening som avses i artikel 197.2 c i budgetförordningen.
4. *mikroföretag samt små och medelstora företag*: mikroföretag samt små och medelstora företag enligt definitionen i rekommendation 2003/261/EG.

5. *kluster och organisationer för företagsnätverk*: strukturer eller organiserade grupperingar av oberoende parter i form av organisationer som stöder ett stärkt samarbete, nätverksbyggande och lärande för företagsgrupper som är avsedda att tillhandahålla eller kanalisera specialiserade och skräddarsydda företagstjänster, särskilt för små och medelstora företag, för att stimulera bland annat innovations- och internationaliseringsåtgärder, även genom att främja gemensam användning av anläggningar och utbyte av kunskap och expertis.

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmet har följande allmänna mål:
- a) Förbättra den inre marknadens funktion, särskilt när det gäller att skydda och stärka medborgarnas, konsumenternas och företagens ställning, särskilt små och medelstora företag, genom att säkerställa att unionsrätten efterlevs, underlätta marknadstillträdet, genomföra standardisering och främja människors hälsa, djurs hälsa, djurskyddet och växtskyddet samtidigt som principerna om hållbar utveckling iakttas och en hög konsumentskyddsnivå säkerställs, samt genom att stärka samarbetet mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna och mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter, kommissionen och de decentraliserade byråerna.

- b) Utveckla, framställa och sprida högkvalitativ, jämförbar, aktuell och tillförlitlig europeisk statistik som ligger till grund för utformningen, övervakningen och utvärderingen av all unionspolitik och hjälper medborgare, beslutsfattare, myndigheter, företag, akademiska institutioner och media att fatta välgrundade beslut och delta aktivt i den demokratiska processen.

2. Programmet har följande specifika mål:

- a) Göra den inre marknaden mer effektiv, bland annat mot bakgrund av digitaliseringen, genom att
 - i) underlätta förebyggande och undanröjande av diskriminerande, omotiverade eller oproportionerliga hinder och stödja utvecklingen, genomförandet och efterlevnaden av unionsrätten på områdena för den inre marknaden för varor och tjänster, bland annat genom att förbättra tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande, regler om offentlig upphandling, bolagsrätt, avtalsrätt och rättsregler om ansvar utanför avtalsförhållanden, regler om bekämpning av penningtvätt, fri rörlighet för kapital och finansiella tjänster och konkurrensregler, bland annat genom att utveckla användarcentrerade verktyg för förvaltning,
 - ii) stödja en effektiv marknadskontroll i hela unionen, i syfte att dels säkerställa att endast säkra produkter som överensstämmer med kraven och som erbjuder en hög skyddsnivå för konsumenter och andra slutanvändare tillhandahålls på unionsmarknaden, inklusive produkter som säljs på nätet, i syfte att uppnå större enhetlighet och ökad kapacitet hos marknadskontrollmyndigheterna i hela unionen.

- b) Stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft och hållbarhet och uppnå additionalitet på unionsnivå genom åtgärder som
- i) tillhandahåller olika former av stöd till små och medelstora företag samt till kluster och organisationer för företagsnätverk, inbegripet inom turismsektorn, för att på så sätt främja tillväxt, expansion och skapande av små och medelstora företag,
 - ii) underlättar tillträde till marknader, inbegripet genom internationalisering av små och medelstora företag,
 - iii) främjar entreprenörskap och förvärvandet av entreprenörsfärdigheter,
 - iv) främjar ett gynnsamt företagsklimat för små och medelstora företag, stöder digitalisering av små och medelstora företag och främjar nya affärsmöjligheter för små och medelstora företag, bland annat de som är sociala företag och företag med innovativa affärsmodeller,
 - v) stöder såväl de industriella ekosystemens och sektorernas konkurrenskraft som utvecklingen av industriella värdekedjor,
 - vi) främjar modernisering av industrin och därigenom bidrar till en grön, digital och resilient ekonomi.

- c) Säkerställa att den inre marknaden fungerar effektivt genom standardiseringsprocesser som
 - i) skapar förutsättningar för finansieringen av den europeiska standardiseringen och för alla berörda parter delaktighet i fastställandet av europeiska standarder,
 - ii) stöder utvecklingen av högkvalitativa internationella standarder för finansiell och icke-finansiell rapportering och revision, underlättar integrationen av dem i unionsrätten och främjar innovation och utveckling av bästa praxis inom företagsrapportering.
- d) Främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och produktsäkerhet genom att
 - i) när det gäller konsumenter,
 - bistå och upplysa konsumenter, företag och företrädare för civilsamhället samt stärka deras inflytande, särskilt när det gäller konsumenträttigheter enligt unionsrätten,
 - säkerställa en hög nivå av konsumentskydd, hållbar konsumtion och produktsäkerhet, särskilt för de mest sårbara konsumenterna, i syfte att förbättra rättvisa, öppenhet och förtroende för den inre marknaden,
 - säkerställa att konsumenters intressen i den digitala världen beaktas i vederbörlig ordning,

- stödja behöriga tillsynsmyndigheter och konsumentorganisationer och verksamhet som ökar samarbetet mellan behöriga myndigheter, med särskild tonvikt på frågor som uppkommer i samband med befintlig och ny teknik,
 - bidra till att förbättra standardernas kvalitet och tillgänglighet i hela unionen; på ett effektivt sätt ta itu med otillbörliga affärsmetoder,
 - säkerställa att alla konsumenter har tillgång till effektiva mekanismer för gottgörelse och får tillräcklig information om marknader och konsumenträttigheter samt främja hållbar konsumtion, särskilt genom att öka medvetenheten om varors och tjänsters särskilda egenskaper och miljöpåverkan,
- ii) när det gäller konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster,
- stärka delaktigheten för konsumenter, andra slutanvändare av finansiella tjänster och företrädare för civilsamhället i politiken på området finansiella tjänster,
 - främja en bättre förståelse för finanssektorn och för de olika kategorier av finansiella produkter som saluförs,
 - säkerställa att konsumenternas intressen när det gäller finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag skyddas.

- e) Bidra till en hög hälso- och skyddsnivå för människor, djur och växter på områdena växter, djur, livsmedel och foder, bland annat genom att förebygga, upptäcka och utrota djursjukdomar och växtskadegörare, även med hjälp av nödåtgärder som vidtas vid storskaliga krissituationer och oförutsebara händelser som påverkar djurs hälsa eller växtskyddet och genom att stödja förbättringar av djurskyddet, kampen mot antimikrobiell resistens och utvecklingen av en hållbar livsmedelsproduktion och livsmedelskonsumtion samt genom att stimulera utbytet av bästa praxis mellan berörda parter på dessa områden.
- f) Utveckla, framställa, sprida och förmedla högkvalitativ europeisk statistik i enlighet med de kvalitetskriterier som fastställs i artikel 12.1 i förordning (EG) nr 223/2009 i rätt tid på ett opartiskt och kostnadseffektivt sätt genom det stärkta europeiska statistiksystem som avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 223/2009 och stärkta partnerskap inom det systemet och med alla relevanta externa parter, med hjälp av olika datakällor, avancerade metoder för dataanalys, smarta system och digital teknik, samt tillhandahålla en nationell och, där det är möjligt, regional fördelning.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 1 januari 2021–31 december 2027 ska vara 4 208 041 000 EUR i löpande priser.

2. Inom ramen för det belopp som anges i punkt 1 ska följande vägledande belopp anslås för följande mål:
- a) 451 569 500 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 a i.
 - b) 105 461 000 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 a ii.
 - c) 1 000 000 000 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 b.
 - d) 220 510 500 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 c.
 - e) 198 500 000 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 d.
 - f) 1 680 000 000 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 e.
 - g) 552 000 000 EUR för det mål som anges i artikel 3.2 f.
3. Det belopp som anges i punkt 1 får användas för tekniskt och administrativt stöd för genomförandet av programmet, särskilt avseende förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, användningen av it-nätverk som fokuserar på informationsbearbetning och informationsutbyte samt användningen och utvecklingen av gemensamma it-verktyg. I syfte att säkerställa största möjliga tillgänglighet till programmet för att finansiera åtgärder som omfattas av programmets mål får de totala kostnaderna för administrativt och tekniskt stöd inte överstiga 5 % av värdet på den finansieringsram som avses i punkt 1.

4. Om ett budgetmässigt åtagande sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga åtaganden.
5. Genom undantag från artikel 111.2 i budgetförordningen ska kommissionen göra ett budgetmässigt åtagande för bidraget för veterinära och fytosanitära nödåtgärder enligt det specifika mål som anges i artikel 3.2 e i den här förordningen efter det att de betalningsansökningar som medlemsstaterna lämnat in har bedömts.
6. Medel som tilldelats medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på den berörda medlemsstatens begäran överföras till programmet med förbehåll för de villkor som anges i artikel 26 i Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering (*förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027*). Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 första stycket a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med artikel 62.1 första stycket c i den förordningen. Dessa medel ska användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

7. Om kommissionen inte har ingått något rättsligt åtagande inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning av medel som överförts i enlighet med punkt 6 i denna artikel får de motsvarande outnyttjade medlen föras tillbaka till den fond från vilken de ursprungligen överfördes, på medlemsstatens begäran, i enlighet med villkoren i artikel 26 i förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027.

Artikel 5

Tredjeländer som är associerade till programmet

Programmet ska vara öppet för deltagande för följande tredjeländer:

- a) Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i enlighet med villkoren i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- b) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och allmänna villkor för dessa länders deltagande i unionsprogram som fastställs i respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.

- c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och allmänna villkor för dessa länders deltagande i unionsprogram som fastställs i respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- d) Andra tredjeländer, i enlighet med de villkor som fastställs i ett särskilt avtal som omfattar tredjelandets deltagande i unionsprogram, förutsatt att avtalet
 - i) säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
 - ii) föreskriver villkor för deltagande i programmen, inbegripet beräkning av ekonomiska bidrag till enskilda program, och deras administrativa kostnader,
 - iii) inte ger tredjelandet någon beslutsbefogenhet i fråga om unionsprogrammet,
 - iv) garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda sina ekonomiska intressen.

De bidrag som avses i första stycket d ii ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål enligt artikel 21.5 i budgetförordningen.

Artikel 6
Genomförande av och former för EU-finansiering

1. Programmet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning genom sådana organ som avses i artikel 62.1 första stycket c i den förordningen.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen, och särskilt genom bidrag, priser och upphandling. Det får också tillhandahålla finansiering i form av finansieringsinstrument inom blandfinansieringsinsatser.
3. Bidrag till en ömsesidig försäkringsmekanism får täcka risken i samband med krav på återbetalning av medel från mottagare och ska anses vara en tillräcklig garanti i enlighet med budgetförordningen. Bestämmelserna i artikel 37.7 i förordning (EU) 2021/...⁺ ska tillämpas.

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument ST 7064/20 (2018/0224 (COD)).

KAPITEL II

BIDRAG

Artikel 7

Bidrag

Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen.

Artikel 8

Stödberättigande åtgärder

1. Endast åtgärder som genomför de mål som anges i artikel 3 ska vara berättigade till finansiering.
2. Särskilt följande åtgärder som genomför de mål som anges i artikel 3 ska vara berättigade till finansiering:
 - a) Skapande av rätt förutsättningar för att stärka ställningen för alla aktörer som verkar på den inre marknaden, inbegripet företag, medborgare, konsumenter, företrädare för civilsamhället och offentliga myndigheter, genom transparent informationsutbyte och kampanjer för att öka medvetenheten, särskilt när det gäller tillämpliga unionsregler och rättigheter för företag, medborgare och konsumenter, samt genom utbyte och spridning av bästa praxis, expertis, kunskap och innovativa lösningar, bland annat genom åtgärder som genomförs genom nätverket Solvit och nätverket av europeiska konsumentcentrum.

- b) Tillhandahållande av mekanismer för medborgare, konsumenter, slutanvändare och företrädare för civilsamhället, inbegripet företrädare för arbetsmarknadsparter och företagsrepresentanter från unionen, i synnerhet sådana som företräder små och medelstora företag, så att de kan bidra till politiska diskussioner, politik och beslutsfattande, särskilt genom att stödja företrädarorganisationernas funktion på nationell nivå och unionsnivå.
- c) Kapacitetsuppbyggnad, underlättande och samordning av gemensamma åtgärder mellan medlemsstater, mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter samt mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och kommissionen, de decentraliserade unionsbyråerna och tredjeländers myndigheter, inbegripet gemensamma åtgärder som syftar till att stärka produktsäkerheten.
- d) Stöd för effektiv efterlevnad och modernisering av unionens regelverk, och för snabb anpassning av regelverket för att unionen på ett ändamålsenligt sätt ska kunna bemöta den globala konkurrensen, samt stöd för ansträngningarna för att lösa de problem som uppstår på grund av digitaliseringen, bland annat genom följande:
 - i) Datainsamling och dataanalyser.
 - ii) Forskning om den inre marknadens funktion, studier, utvärderingar och politiska rekommendationer.
 - iii) Anordnandet av demonstrationsverksamhet och pilotprojekt.
 - iv) Kommunikationsinsatser.

- v) Utvecklingen av särskilda it-verktyg för att säkerställa att den inre marknaden fungerar på ett transparent och effektivt sätt och för att bekämpa och förhindra bedrägliga metoder på nätet.

3. De åtgärder som utgör verksamhet som avses i artikel 36 i förordning (EU) 2019/1020 och genomförandet av de specifika mål som anges i artikel 3.2 a ii i den här förordningen ska vara berättigade till finansiering, särskilt avseende följande:

- a) Samordning och samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter och andra berörda myndigheter i medlemsstaterna, särskilt genom unionsnätverket för produktöverensstämmelse.
- b) Stöd till utveckling av gemensamma åtgärder och provningar när det gäller överensstämmelse, även i samband med uppkopplade produkter och produkter som säljs på nätet.
- c) Stöd för marknadskontrollstrategier, inhämtning av sakkunskap och information, provningskapacitet och motsvarande anläggningar, sakkunnigbedömning, utbildningsprogram, tekniskt stöd och kapacitetsuppbyggnad för marknadskontrollmyndigheter.

4. De åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 b ska vara berättigade till finansiering, särskilt avseende följande:

- a) Tillhandahållande av olika former av stöd till små och medelstora företag, bland annat informations-, mentor-, utbildnings- och rörlighetstjänster, gränsöverskridande samarbetstjänster eller rådgivningstjänster.

- b) Underlättande, i samordning med medlemsstaterna, av tillträdet till marknader i och utanför unionen för små och medelstora företag, kluster och organisationer för företagsnätverk, och stöd till dessa under deras livscykel när det gäller att komma till rätta med globala miljömässiga, ekonomiska och samhälleliga utmaningar och hantera internationaliseringen av företag, och stärka unionens företagsinriktade och industriella ledarskap inom globala värdekedjor.
- c) Stöd till Enterprise Europe Network (EEN) i arbetet med att tillhandahålla integrerade företagsstöd tjänster för unionens små och medelstora företag, inbegripet för att hitta affärspartner och finansiering, särskilt från InvestEU, Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa, och för att underlätta deras införande av innovationer, internationalisering och gröna och digitala omställning, samt stöd till små och medelstora företag när det gäller att få tillgång till expertis på det digitala området samt på områdena miljö, klimat och energi- och resurseffektivitet, i syfte att utforska möjligheter på den inre marknaden och i tredjeländer, samtidigt som dubblering av insatser undviks genom nära samordning med medlemsstaterna i enlighet med subsidiaritetsprincipen och med beaktande av behovet av att säkerställa att när EEN används för att tillhandahålla tjänster för andra unionsprogram del, inklusive rådgivningstjänster och tjänster för kapacitetsuppbyggnad, ska dessa tjänster finansieras genom andra unionsprogram.
- d) Undanröjande av marknadshinder, minskning av den administrativa bördan och skapande av ett gynnsamt företagsklimat i syfte att stärka små och medelstora företags möjligheter att dra nytta av den inre marknaden.

- e) Främjande av företagens utveckling och tillväxt, bland annat genom att främja teknikrelaterade, digitala och entreprenörsrelaterade färdigheter, hållbar företagsledning och produkt- och processutveckling i syfte att främja den gröna och digitala omvandlingen inom industriella ekosystem och i alla värdekedjor i tillverknings- och tjänstesektorena.
 - f) Stödjande av konkurrenskraften och hållbarheten hos företag och hela sektorer inom ekonomin, och stödjande av små och medelstora företags införande av kreativitet och alla former av innovation, förstärkning av företagens sociala ansvar, införande av nya affärsmodeller och samarbete i värdekedjor genom strategiskt sammanlänkade ekosystem och kluster, bland annat de gemensamma klusterinitiativen.
 - g) Främjande av entreprenörskultur och ett företagsklimat som präglas av entreprenörsanda, exempelvis genom mentors- och utbytesprogram för att förbättra sakkunskap, färdigheter, teknisk kapacitet och företagsledning samt genom stöd till nystartade företag, hållbart företagande och expanderande företag, framför allt projekt baserade på marknadsdrivna möjligheter, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt de specifika behoven hos potentiella nya företagare liksom de som tillhör underrepresenterade grupper.
5. De åtgärder som utgör verksamhet som avses i artiklarna 15 och 16 i förordning (EU) nr 1025/2012 och som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c i) i den här förordningen ska vara berättigade till finansiering.

6. De åtgärder som tillhandahåller stöd till verksamhet som syftar till att utveckla, tillämpa, bedöma och övervaka internationella standarder på områdena för finansiell och icke-finansiell rapportering samt revision och att kontrollera standardiseringsprocesser och som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c ii ska vara berättigade till finansiering.
7. Särskilt följande åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 d i ska vara berättigade till finansiering:
- a) Åtgärder för att förbättra konsumenternas medvetenhet, digitala kompetens och livslånga lärande vad gäller deras rättigheter, bland annat avseende frågor som uppstår till följd av den tekniska utvecklingen och digitaliseringen, inbegripet åtgärder för att ta itu med utsatta konsumenters särskilda behov.
 - b) Åtgärder för att underlätta tillgång för konsumenter och näringsidkare till högkvalitativ tvistlösning utanför domstol och tvistlösning online samt till information om möjligheter till gottgörelse.
 - c) Åtgärder för att stödja de behöriga myndigheternas starkare tillämpning av konsumentlagstiftningen, även i situationer där näringsidkare är etablerade i tredjeländer, särskilt genom effektivt samarbete och gemensamma åtgärder.
 - d) Åtgärder för att främja hållbar konsumtion, särskilt genom att öka konsumenternas medvetenhet om produkters miljöprestanda, såsom deras hållbarhet och ekodesignegenskaper, samt för att främja tillämpningen av konsumenträttigheter och möjligheter till gottgörelse i samband med vilseledande metoder.

8. De åtgärder i bilaga I som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e ska vara berättigade till finansiering.
9. De åtgärder i bilaga II som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f ska vara berättigade till finansiering.

Artikel 9

Stödberättigade enheter

1. Utöver de kriterier som anges i artikel 197 i budgetförordningen ska de kriterier för stödberättigande som anges i punkterna 2–7 i den här artikeln tillämpas.
2. Med förbehåll för de villkor för stödberättigande som anges i punkterna 3–7 ska följande enheter vara berättigade till stöd inom ramen för programmet:
 - a) Rättsliga enheter etablerade i något av följande:
 - i) En medlemsstat eller ett utomeuropeiskt land eller territorium som är knutet till den.
 - ii) Ett tredjeland som är associerat till programmet i enlighet med artikel 5.
 - b) Rättsliga enheter som inrättats i enlighet med unionsrätten eller internationella organisationer.

- c) I undantagsfall, rättsliga enheter som är etablerade i ett tredjeland som inte är associerat till programmet, under förutsättning att dessa rättsliga enheters deltagande i åtgärden omfattas av programmets mål och verksamheten utanför unionen bidrar till ändamålsenligheten för insatser som genomförs i medlemsstatterritorier som omfattas av fördragen.

3. Rättsliga enheter som är etablerade i ett tredjeland som inte är associerat till programmet får delta i följande åtgärder:

- a) Åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 b.
- b) Åtgärder som stöder konsumentskyddet och som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 d i.

De enheter som deltar i de åtgärder som avses i första stycket ska inte vara berättigade till ekonomiskt bidrag från unionen, utom i de fall då deras deltagande är nödvändigt för programmet, särskilt med tanke på att förbättra unionsföretagens konkurrenskraft och marknadstillträde eller med tanke på skyddet av de konsumenter som är bosatta i unionen. Det undantaget ska inte gälla vinstdrivande enheter.

4. För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c i) i denna förordning ska de enheter som avses i artiklarna 15 och 16 i förordning (EU) nr 1025/2012 vara berättigade till stöd.

5. Varje medlemsstat och varje tredjeland som är medlem i EES ska utse, efter ett öppet förfarande, en enhet som berättigad till stöd för åtgärder som stöder konsumentskyddet genom att genomföra de specifika mål som avses i artikel 3.2 d i och som är kopplade till nätverket av europeiska konsumentcentrum. Den enheten får vara
- a) ett icke vinstdrivande organ,
 - b) ett offentligt organ.
6. Tredjeländer ska vara berättigade till stöd för följande åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e:
- a) Skyddsåtgärder som vidtas vid ett direkt hot mot hälsostatusen i unionen till följd av förekomsten eller utvecklingen, på ett tredjelands eller en medlemsstats territorium, av en av de djursjukdomar eller zoonoser som förtecknas i bilaga III eller växtskadegörare som förtecknas i det arbetsprogram som avses i artikel 16.
 - b) Skyddsåtgärder eller andra relevanta åtgärder som vidtas för att stödja växtskyddsstatusen i unionen.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 i syfte att ändra bilaga III om det är nödvändigt för att beakta förekomsten av nya djursjukdomar och zoonoser som inte omfattas av de unionsrättsakter som avses i den bilagan.

Utom i fall av djursjukdomar och växtskadegörare som har en betydande inverkan på unionen ska tredjeländer som inte är associerade till programmet i princip finansiera sitt eget deltagande i de åtgärder som avses i första stycket.

7. För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f ska följande rättsliga enheter vara berättigade till stöd:
- a) Nationella statistikbyråer och andra nationella myndigheter enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 223/2009.
 - b) När det gäller åtgärder till stöd för sådana nätverk för samarbete som avses i artikel 15 i förordning (EG) nr 223/2009, andra organ som verkar på statistikområdet än de myndigheter som avses i led a i denna punkt.
 - c) Icke vinstdrivande enheter, som är oberoende av näringslivs-, handels- och företagsintressen eller andra motstridiga intressen, och vars främsta mål och verksamhet är att främja och stödja genomförandet av den uppförandekod avseende europeisk statistik som avses i artikel 11 i förordning (EG) nr 223/2009 eller genomförandet av nya produktionsmetoder för europeisk statistik vilka syftar till effektivitetsvinster och kvalitetsförbättringar på unionsnivå.

Artikel 10
Utsedda bidragsmottagare

1. Följande enheter får tilldelas bidrag inom ramen för programmet utan ansökningsomgång:
 - a) För åtgärder på området för ackreditering som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 a i) i denna förordning: Organ som erkänns enligt artikel 14 i förordning (EG) nr 765/2008 och som ska bedriva den verksamhet som avses i artikel 32 i förordning (EG) nr 765/2008.
 - b) För åtgärder på området för marknadskontroll som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 a ii) i denna förordning: Medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter som avses i artikel 17 i förordning (EG) nr 765/2008 och i artikel 10 i förordning (EU) 2019/1020.
 - c) För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c i) i denna förordning: De enheter som avses i artiklarna 15 och 16 i förordning (EU) nr 1025/2012.
 - d) För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c ii) i denna förordning: European Financial Reporting Advisory Group (Efrag), International Financial Reporting Standards Foundation och Public Interest Oversight Board (Piob).

- e) För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 d i) i denna förordning som avser företrädande av konsumenters intressen på unionsnivå: den europeiska konsumentorganisationen (BEUC) och den europeiska organisationen för konsumentinflytande i samband med standardisering (Anec), under förutsättning att de inte har några motstridiga intressen och att var och en av dem genom sina medlemmar företräder intressena hos unionens konsumenter i minst två tredjedelar av medlemsstaterna.
- f) För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 d ii) i denna förordning: Finance Watch och Better Finance, på följande villkor som ska bedömas årligen:
 - i) Enheterna är icke statliga, icke vinstdrivande och oberoende av industri, handel och näringsliv.
 - ii) De har inga motstridiga intressen, och företräder genom sina medlemmar de intressen som unionens konsumenter och andra slutanvändare har på området för finansiella tjänster.

- g) För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e i denna förordning:
- i) Behöriga myndigheter i medlemsstaterna och deras anknutna enheter, Europeiska unionens referenslaboratorier som avses i artikel 92 i förordning (EU) 2017/625, Europeiska unionens referenscentrum som avses i artiklarna 95 och 97 i förordning (EU) 2017/625 och i artikel 29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012¹ och relevanta internationella organisationer, samt nationella referenslaboratorier för växtskydd och nationella referenslaboratorier för djurhälsa, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldighet att förse dessa nationella referenslaboratorier med tillräckliga finansiella resurser i enlighet med förordning (EU) 2017/625 och på villkor att de åtgärder som stöder dessa nationella referenslaboratoriernas utförande av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den mening som avses i artikel 2 i förordning (EU) 2017/625 klart och tydligt kan visas utgöra ett unionsmervärde, och att tillräcklig finansiering finns tillgänglig enligt programmet till stöd för dessa åtgärder.
- ii) När det gäller åtgärder som beskrivs i artikel 9.6 a och b i denna förordning, tredjeländers behöriga myndigheter.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel) (EUT L 171, 29.6.2016, s. 66).

h) För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f i denna förordning: De nationella statistikbyråer och andra nationella myndigheter som avses i artikel 5.2 i förordning (EG) nr 223/2009.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 i syfte att ändra punkt 1 e i denna artikel vad gäller de enheter som får tilldelas bidrag inom ramen för programmet.

Artikel 11

Utvärdering av förslaget och tilldelningskriterier

1. Utvärderingskommittéernas arbete ska vara baserat på de allmänna principer för bidrag som fastställs i artikel 188 i budgetförordningen och i synnerhet på principerna om likabehandling och öppenhet samt på principen om icke-diskriminering.
2. Utvärderingskommittéerna ska utvärdera förslagen på grundval av tilldelningskriterier, såsom de föreslagna åtgärdernas relevans med avseende på de eftersträlvade målen, de föreslagna åtgärdernas kvalitet, effekterna, inbegripet ekonomiska, samhälleliga och miljömässiga effekter, budgeten och kostnadseffektiviteten.

Artikel 12
Medfinansieringsregler

1. För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 a ii) i denna förordning med avseende på marknadskontrollmyndigheter i medlemsstaterna och de tredjeländer som är associerade till programmet och med avseende på de unionsprovningsanläggningar som avses i artikel 21 i förordning (EU) 2019/1020 får programmet, genom undantag från artikel 190 i budgetförordningen, finansiera upp till 100 % av en åtgärds stödberättigande kostnader.
2. För bidrag till åtgärder som avser finansiellt stöd i samband med det specifika mål som anges i artikel 3.2 b får programmet, genom undantag från artikel 190 i budgetförordningen, finansiera högst 100 % av de stödberättigande kostnaderna för finansiellt stöd till tredje parter och högst 90 % av de stödberättigande kostnaderna för de andra kostnadskategorierna. För åtgärder som avser EEN i samband med det specifika mål som anges i artikel 3.2 b får programmet, genom undantag från artikel 190 i budgetförordningen, finansiera högst 100 % av de stödberättigande kostnaderna för ytterligare kostnader för samordning och nätverkssamarbete och högst 60 % av de stödberättigande kostnaderna för de andra kostnadskategorierna. Vidare ska stödberättigande indirekta kostnader fastställas genom tillämpning av en schablonsats på 25 % av de totala direkta stödberättigande kostnaderna exklusive direkta stödberättigande kostnader för underentreprenad, finansiellt stöd till tredje parter och alla enhetskostnader och enhetsbelopp som inbegriper indirekta kostnader.

3. För bidrag som tilldelas Piob och som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c ii gäller att om finansieringen genom Internationella revisorsförbundet (Ifac) under ett givet år uppgår till mer än två tredjedelar av den totala årliga finansieringen ska det årliga bidraget för det året begränsas till ett högsta belopp som anges i det arbetsprogram som avses i artikel 16.1.
4. För bidrag som tilldelas Anec enligt artikel 10.1 e får programmet finansiera upp till 95 % av de stödberättigande kostnaderna.
5. För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e i denna förordning får programmet, genom undantag från i artikel 190 i budgetförordningen, finansiera upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

För de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 i bilaga I ska medfinansieringssatsen uppgå till 50 % av de stödberättigande kostnaderna, med följande undantag:

- a) Satsen ska uppgå till 75 % av de stödberättigande kostnaderna för
 - i) gränsöverskridande verksamhet som genomförs av två eller flera medlemsstater tillsammans för att bekämpa, förebygga eller utrota växtskadegörare eller djursjukdomar,
 - ii) medlemsstater som enligt de senaste uppgifterna från Eurostat har en bruttonationalinkomst per invånare som är lägre än 90 % av unionsgenomsnittet.

- b) Genom undantag från artikel 190 i budgetförordningen ska satsen uppgå till 100 % av de stödberättigande kostnaderna när de åtgärder som får unionsbidrag gäller förebyggande och bekämpning av allvarliga risker för människors och djurs hälsa samt växtskydd i unionen, och
 - i) har utformats för att undvika personskador eller betydande ekonomiska störningar för unionen som helhet,
 - ii) utgörs av specifika uppgifter som är nödvändiga för unionen som helhet vilket fastställts av kommissionen i det arbetsprogram som avses i artikel 16.4, eller
 - iii) genomförs i tredjeländer.
- c) När det är nödvändigt på grund av bristande medel, otillräckligt genomförande av programmet eller nödåtgärden, eller utfasning av medfinansiering av åtgärder mot djursjukdomar eller växtskadegörare ska medfinansieringssatserna vara lägre.

Vid tillämpning av led c i denna punkt ska beloppet för minskningen av medfinansieringssatserna återspegla vikten av de skäl som motiverar en lägre sats. Kommissionen ska anta genomförandeakter om inrättande av lägre medfinansieringssatser. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 21.6.

6. För åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f i denna förordning får programmet finansiera upp till 95 % av de stödberättigande kostnaderna för åtgärder till stöd för nätverk för samarbete som avses i artikel 15 i förordning (EG) nr 223/2009.

Artikel 13

Stödberättigande kostnader i samband med program och nödåtgärder

1. Utöver kriterierna för stödberättigande kostnader i artikel 186 i budgetförordningen ska följande gälla för de kostnader som medlemsstaterna ådragit sig vid genomförandet av de nödåtgärder som avses i punkterna 1.4.1 och 1.4.2 i bilaga I som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e i den här förordningen:
- a) Kostnaderna ska berättiga till stöd för tiden innan bidragsansökan inlämnades, i enlighet med artikel 193.2 andra stycket b i budgetförordningen.
 - b) Kostnaderna ska berättiga till stöd från och med datumet för en misstänkt förekomst av en djursjukdom eller skadegörare, förutsatt att förekomsten senare bekräftas.

Inlämnandet av bidragsansökan ska föregås av en anmälan till kommissionen om förekomsten av en djursjukdom i enlighet med artikel 19 eller 20 och de bestämmelser som antagits på grundval av artikel 23 i förordning (EU) 2016/429 eller förekomsten av en EU-karantänskadegörare i enlighet med bestämmelserna i artikel 9, 10 eller 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031¹.

2. När det gäller åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e i denna förordning får de stödberättigande kostnader som avses i punkterna 2.2.1 och 2.2.2 i bilaga I och som avser genomförandet av programmen beviljas bidrag om de uppfyller kriterierna i artikel 186 i budgetförordningen.

Artikel 14

Kumulativ och alternativ finansiering

1. En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram får också erhålla bidrag genom programmet, förutsatt att bidragen inte täcker samma kostnader. Reglerna för det relevanta unionsprogrammet ska tillämpas på det motsvarande bidraget till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden. Stöd från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4).

2. Åtgärder som har tilldelats en spetskompetensstämpel inom ramen för programmet får ta emot stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden+, i enlighet med artikel 73.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027 förutsatt att de uppfyller följande kumulativa villkor:
 - a) De har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för programmet.
 - b) De uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången.
 - c) Det är inte möjligt för dem att finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar.
3. Insatser kan få stöd från ett eller flera unionsprogram. När detta sker ska utgifter som deklarerats i en betalningsansökan inte deklarerats i betalningsansökningar för andra program.
4. Det utgiftsbelopp som ska föras in i en betalningsansökan får beräknas för varje berört program proportionellt i enlighet med det dokument som anger villkoren för stödet.

KAPITEL III

BLANDFINANSIERINGSINSATSER

Artikel 15

Blandfinansieringsinsatser

Blandfinansieringsinsatser som beslutats enligt programmet ska genomföras i enlighet med förordning (EU) 2021/...⁺ och avdelning X i budgetförordningen.

KAPITEL IV

GENOMFÖRANDE, ÖVERVAKNING OCH KONTROLL

Artikel 16

Genomförande av programmet

1. Programmet ska genomföras med hjälp av sådana arbetsprogram som avses i artikel 110.2 i budgetförordningen.

⁺ EUT: Vänligen inför i texten numret på förordningen i dokument PE-CONS 74/20 (2020/0108 (COD)).

Arbetsprogrammen ska genomföra de specifika mål som anges i artikel 3 och de stödberättigande åtgärder som anges i artikel 8. Dessa arbetsprogram ska innehålla detaljerade uppgifter om följande:

- a) Det indikativa belopp som anslagits för varje åtgärd och, i förekommande fall, det indikativa sammanlagda beloppet för samtliga åtgärder samt en preliminär tidsplan för genomförandet.
- b) De viktigaste utvärderingskriterierna när det gäller bidrag, i enlighet med artikel 11, och den högsta medfinansieringssatsen, i enlighet med artikel 12.

I tillämpliga fall ska det totala belopp som reserveras för blandfinansieringsinsatser fastställas i arbetsprogrammen.

- 2. Arbetsprogram som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 b ska antas av kommissionen genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 21.5.
- 3. Arbetsprogram som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 d i ska antas av kommissionen genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 21.4.

4. Arbetsprogram som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 e genom åtgärder som anges i artikel 8.8 och bilaga I ska antas av kommissionen genom genomförandeakter senast den 30 april det år som föregår genomförandet, förutsatt att budgetförslaget antas. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 21.6.
5. Åtgärder som anges i bilaga II till denna förordning och som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f i denna förordning ska genomföras i enlighet med artiklarna 13, 14 och 17 i förordning (EG) nr 223/2009, inbegripet initiativ avseende omprioriteringar, och genom ett nära och samordnat samarbete inom det europeiska statistiksystemet.

Artikel 17

Övervakning och rapportering

1. I bilaga IV fastställs indikatorer för rapportering om programmets framsteg när det gäller att uppnå de specifika mål som fastställs i artikel 3.2.
2. När kommissionen rapporterar om framstegen med genomförandet av det specifika målet som avses i artikel 3.2 b ska den presentera relevanta kontextuella indikatorer, extraherade från resultatgranskningen av små och medelstora företag, från faktabladen om småföretagsakten och från andra relevanta källor, tillsammans med de indikatorer som avses i punkt 1.

3. För att säkerställa en ändamålsenlig bedömning av programmets framsteg när det gäller att uppnå dess mål ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 i syfte att ändra bilaga IV avseendeindikatorerna där det anses nödvändigt samt i syfte att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättande av en ram för övervakning och utvärdering.
4. Systemet för prestationsrapportering ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in effektivt, på ett ändamålsenligt sätt och i god tid.

För detta ändamål ska mottagare av unionsmedel, och när så är lämpligt medlemsstaterna, omfattas av proportionella rapporteringskrav.

Artikel 18

Utvärdering

1. Utvärderingar ska utföras i god tid så att de kan användas i beslutsprocessen.
2. En interimsvärdering av programmet ska göras senast fyra år efter det att programmet började genomföras. Kommissionen ska utarbeta en interimsvärderingsrapport i syfte att bedöma programmets prestationer, inbegripet aspekter som ändamålsenlighet, effektivitet, konsekvens, relevans, synergier inom programmet och unionsmervärde.

3. I samband med åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 c ii ska kommissionen utarbeta en årsrapport om verksamheten vid International Financial Reporting Standards Foundation med avseende på utvecklingen av internationella redovisningsstandarder samt generellt inom Piob och Efrag. Kommissionen ska överlämna rapporten till Europaparlamentet och rådet.
4. Vid utgången av programmets genomförandeperiod och under alla omständigheter fyra år efter utgången av den period som anges i artikel 1, ska kommissionen utarbeta en slutlig utvärderingsrapport i syfte att bedöma programmets prestationer, inbegripet aspekter som ändamålsenlighet, effektivitet, konsekvens, relevans, synergier inom programmet och unionsmervärde.
5. Kommissionen ska översända interimis- och slututvärderingsrapporterna tillsammans med sina egna slutsatser och rekommendationer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén samt offentliggöra dem. Rapporterna ska vid behov åtföljas av förslag till uppföljningsåtgärder.
6. I enlighet med artikel 13.5 i förordning (EG) nr 223/2009 ska kommissionen samråda med kommittén för det europeiska statistiksystemet om de delar av interimis- och slututvärderingsrapporterna som gäller åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f i den här förordningen innan de antas och lämnas till Europaparlamentet och rådet.

Kommissionen ska samråda med europeiska rådgivande kommittén för statistik om den del av slututvärderingsrapporten som gäller åtgärder som genomför det specifika mål som anges i artikel 3.2 f i denna förordning innan den antas och lämnas till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 19

Skydd av unionens ekonomiska intressen

När ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut antaget enligt ett internationellt avtal eller på grundval av något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att göra utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013.

Artikel 20

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 9.6 andra stycket, 10.2 och 17.3 ges till kommissionen för en period på sju år från och med den 1 januari 2021. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på sju år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 9.6 andra stycket, 10.2 och 17.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 9.6 andra stycket, 10.2 och 17.3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 21

Kommittéförfarande

1. Vad gäller genomförandeakter som avses i artikel 16.2 som avser det specifika mål som anges i artikel 3.2 b ska kommissionen biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Vad gäller genomförandeakter som avses i artikel 16.3 som avser det specifika mål som anges i artikel 3.2 d i ska kommissionen biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
3. Vad gäller genomförandeakter som avses i artikel 12.5 andra stycket och artikel 16.4 som avser det specifika mål som anges i artikel 3.2 e ska kommissionen biträdas av ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
5. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
6. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.

KAPITEL V

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 22

Information, kommunikation och publicitet

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska framhålla att finansieringen kommer från unionen och säkerställa unionsfinansieringens synlighet, i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat, genom att tillhandahålla enhetlig, ändamålsenlig och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska på ett användarvänligt sätt genomföra informations- och kommunikationsåtgärder för att öka medvetenheten bland konsumenter, medborgare, företag, särskilt små och medelstora företag, och offentliga förvaltningar om de finansiella medel som tillhandahålls genom programmet samt om åtgärderna och resultaten inom ramen för programmet.
3. Finansiella medel som tilldelas programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen om unionens politiska prioriteringar, i den mån dessa prioriteringar har anknytning till de mål som anges i artikel 3.

4. Kommissionen (Eurostat) ska genomföra informations- och kommunikationsåtgärder i samband med genomförandet av det specifika mål som anges i artikel 3.2 f, inbegripet åtgärder och resultat som gäller utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik, i enlighet med de statistiska principer som fastställs i förordning (EG) nr 223/2009.

Artikel 23

Upphävande

Förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014 och (EU) nr 652/2014 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 24

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning påverkar inte fortsatt genomförande eller ändringar av åtgärder som inletts enligt förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014, (EU) nr 258/2014, (EU) nr 652/2014 och (EU) 2017/826, som ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.
2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits inom ramen för föregående program enligt de akter som förtecknas i punkt 1.

3. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka de utgifter som föreskrivs i artikel 4.3, i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som inte slutförts senast den 31 december 2027.
4. I enlighet med artikel 193.2 andra stycket a i budgetförordningen kan kostnader som uppstått före den dag då bidragsansökan lämnades in i samband med åtgärder som redan har inletts vara stödberättigande när det är nödvändigt för att säkerställa kontinuitet under en begränsad period.

Med avvikelse från artikel 193.4 i budgetförordningen ska kostnader som uppstått före den dag då bidragsansökan lämnades vara stödberättigande när det gäller administrationsbidrag när det är nödvändigt för att säkerställa kontinuitet under perioden från och med den 1 januari 2021 till och med den dag då detta program träder i kraft.
5. De tidsfrister som anges i artikel 16.4 och i punkt 2.1 i bilaga I ska inte gälla för program som omfattar åren 2021 och 2022.

Artikel 25
Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA I

STÖDBERÄTTIGANDE ÅTGÄRDER FÖR GENOMFÖRANDET AV DET SPECIFIKA MÅL SOM ANGES I ARTIKEL 3.2 E OCH SOM AVSER OMRÅDENA VÄXTER, DJUR, LIVSMEDEL OCH FODER

Följande åtgärder för genomförande av det specifika mål som anges i artikel 3.2 e ska vara berättigade till finansiering:

1. Genomförande av veterinära och fytosanitära nödgärder
 - 1.1 Veterinära och fytosanitära nödgärder som ska vidtas till följd av att förekomsten av en av de djursjukdomar eller zoonoser som förtecknas i bilaga III eller växtskadegörare officiellt bekräftas eller till följd av att det finns ett direkt hot mot folkhälso-, djurhälso- eller växtskyddsstatusen i unionen.

De åtgärder som avses i första stycket ska genomföras omedelbart och de ska tillämpas i enlighet med bestämmelserna i relevant unionslagstiftning.
 - 1.2 När det gäller fytosanitära åtgärder, följande åtgärder som medlemsstater vidtagit mot ett utbrott av skadegörare inom ett särskilt område:
 - a) Utrotningsåtgärder och förebyggande åtgärder mot en EU-karantänskadegörare som en medlemsstats behöriga myndighet vidtagit enligt artikel 17 i förordning (EU) 2016/2031 eller enligt de unionsåtgärder som antagits i enlighet med artikel 28.1 eller 28.3 i den förordningen.

- b) Utrotningsåtgärder och förebyggande åtgärder som en medlemsstats behöriga myndighet vidtagit enligt artikel 29.1 eller 30.4 i förordning (EU) 2016/2031 mot en skadegörare som inte förtecknats som en EU-karantänskadegörare, men som skulle kunna klassificeras som en sådan enligt kriterierna i den förordningen.
- c) Ytterligare skyddsåtgärder som vidtagits mot spridningen av en skadegörare mot vilken unionsåtgärder har antagits i enlighet med artiklarna 28.1 och 30.1 i förordning (EU) 2016/2031, förutom de utrotningsåtgärder och förebyggande åtgärder som avses i leden a och b i denna punkt, om åtgärderna är avgörande för att skydda unionen mot ytterligare spridning av skadegöraren.

1.3 Unionsfinansiering får också tillhandahållas för följande åtgärder:

- 1.3.1 Skyddsåtgärder eller förebyggande åtgärder som vidtagits vid ett direkt hot mot hälsostatusen i unionen till följd av förekomsten eller utvecklingen av en av de djursjukdomar eller zoonoser som förtecknas i bilaga III, på ett tredjelands eller en medlemsstats territorium eller i ett utomeuropeiskt land eller på ett utomeuropeiskt territorium, samt skyddsåtgärder eller andra relevanta åtgärder som vidtagits för att stödja växtskyddsstatusen i unionen.
- 1.3.2 Åtgärder i denna bilaga som vidtagits av två eller flera medlemsstater som för ett nära samarbete för att bekämpa ett utbrott av djursjukdom eller växtskadegörare.
- 1.3.3 Uppbyggnad av lager av biologiska produkter för att bekämpa de djursjukdomar och zoonoser som förtecknas i bilaga III, när kommissionen, på begäran av en medlemsstat, anser att sådana lager måste byggas upp i den medlemsstaten.

- 1.3.4 Uppbyggnad av lager av biologiska produkter eller inköp av vaccindoser om förekomsten eller utvecklingen i ett tredjeland eller en medlemsstat av en av de djursjukdomar eller zoonoser som förtecknas i bilaga III kan utgöra ett hot mot unionen.
- 1.3.5 Intensifierade kontroller och intensifierad övervakning inom hela unionen och, när så krävs, vid dess yttre gränser, vid ett misstänkt utbrott av en djursjukdom eller förekomst av växtskadegörare.
- 1.3.6 Åtgärder för att övervaka förekomsten av kända såväl som nya, tidigare okända djursjukdomar och växtskadegörare.
- 1.4 Stödberättigande kostnader
- 1.4.1 Veterinära nödgärder

Följande kostnader som medlemsstaterna ådragit sig när de genomfört veterinära nödgärder får berättiga till finansiering:

- a) Kostnader för ersättning till ägare för värdet på de slaktade eller avlivade djuren, begränsat till det marknadsvärde som sådana djur skulle ha haft om de inte hade drabbats av sjukdomen.
- b) Kostnader för slakt eller avlivning av djuren och relaterade transportkostnader.

- c) Kostnader för ersättning till ägare för värdet på de destruerade produkterna av animaliskt ursprung, begränsat till produkternas marknadsvärde omedelbart innan misstanke om sjukdom väcktes eller bekräftades.
- d) Kostnader för rengöring och desinficering av samt insektsbekämpning på anläggningar och utrustning på grundval av patogenens epidemiologi och egenskaper.
- e) Kostnader för transport och destruktion av kontaminerat foder och kontaminerad utrustning, såvida utrustningen inte kan desinficeras.
- f) Kostnader för inköp, lagring, administration eller distribution av vaccin och åtlar, samt kostnaderna för inokulationen som sådan, om sådana åtgärder har beslutats eller godkänts av kommissionen.
- g) Kostnader för transport och bortskaffande av kadaver.
- h) I exceptionella och vederbörligen motiverade fall, kostnader för serologiska och virologiska tester och tester innan förflyttning i restriktionsområden och alla andra nödvändiga kostnader för utrotning av sjukdomen.

1.4.2 Fytosanitära nödgärder

Följande kostnader som medlemsstaterna ådragit sig när de genomfört nödgärder på växtskyddsområdet får berättiga till stöd:

- a) Kostnader för personal, oavsett kategori, som är direkt engagerad i åtgärderna samt kostnader för hyra av utrustning, förbrukningsvaror och annat nödvändigt material, behandlingsmedel, provtagning och laboratorietester.
- b) Kostnader för tjänstekontrakt med tredje part för att utföra en del av åtgärderna.
- c) Kostnader för ersättning till berörda aktörer eller ägare för behandling, destruktion och avlägsnande av växter, växtprodukter och andra föremål, samt rengöring och desinfektion av lokaler, mark, vatten, jord, odlingsmedier, anläggningar, maskiner och utrustning.
- d) Kostnader för ersättning till berörda ägare för värdet på de destruerade växter, växtprodukter eller andra föremål som omfattas av de åtgärder som avses i artiklarna 17, 28.1, 29.1 och 30.1 i förordning (EU) 2016/2031, begränsade till det marknadsvärde som sådana växter, växtprodukter eller andra föremål skulle ha haft om de inte hade påverkats av åtgärderna. Det eventuella restvärdet ska dras av från ersättningen.
- e) I exceptionella och vederbörligen motiverade fall, kostnader för att vidta andra nödvändiga åtgärder än de som avses i leden a–d.

Den ersättning till aktörer eller ägare som avses i led c ska endast vara stödberättigande om åtgärderna har genomförts under den behöriga myndighetens överinseende.

2. Genomförande av årliga och fleråriga nationella veterinära och fytosanitära program

2.1 Årliga och fleråriga nationella veterinära och fytosanitära program för utrotning, bekämpning och övervakning av djursjukdomar och zoonoser i bilaga III och av växtskadegörare måste genomföras i enlighet med bestämmelserna i relevant unionslagstiftning.

Villkoren för de åtgärder som berättigar till finansiering ska fastställas i det arbetsprogram som avses i artikel 16.

Nationella program ska lämnas in till kommissionen senast den 31 maj året före den planerade genomförandeperioden.

Senast den 30 november varje år ska kommissionen till medlemsstaterna lämna

- a) förteckningen över de nationella program som tekniskt godkänts och föreslås för medfinansiering,
- b) det preliminära belopp som tilldelas varje program,

- c) det preliminära högsta beloppet för unionens finansiella bidrag för varje program, och
- d) eventuella preliminära villkor för beviljande av unionens finansiella bidrag.

Kommissionen ska godkänna de nationella programmen och tillhörande finansiering senast den 31 januari varje år genom ett bidragsavtal avseende de åtgärder som genomförts och de kostnader som uppkommit.

Efter det att stödmottagarna senast den 31 augusti året för genomförandet lämnat in finansiella delrapporter får kommissionen vid behov ändra bidragsavtalen för hela den stödberättigande perioden.

2.2 Stödberättigande kostnader

2.2.1 Följande kostnader som medlemsstaterna ådragit sig när de genomfört de nationella veterinära programmen får berättiga till medfinansiering från unionen:

- a) Kostnader för provtagning av djur.
- b) Kostnader för tester, förutsatt att de är begränsade till följande:
 - i) Kostnader för testutrustning, reagens och förbrukningsvaror som är identifierbara och som specifikt används vid utförandet av dessa tester.
 - ii) Kostnader för personal, oavsett kategori, som är direkt engagerad i att utföra testerna.

- c) Kostnader för ersättning till ägare för värdet på de slaktade eller avlivade djuren, begränsat till det marknadsvärde sådana djur skulle ha haft om de inte hade drabbats av sjukdomen.
- d) Kostnader för slakt eller avlivning av djuren.
- e) Kostnader för ersättning till ägare för värdet på de destruerade produkterna av animaliskt ursprung, begränsat till produkternas marknadsvärde omedelbart innan misstanke om sjukdom väcktes eller bekräftades.
- f) Kostnader för inköp, lagring, inokulation, administration eller distribution av sådana vaccindoser eller vaccin och åtlar som har använts för programmen.
- g) Kostnader för rengöring och desinficering av samt insektsbekämpning på anläggningar och utrustning på grundval av patogenens epidemiologi och egenskaper.
- h) I exceptionella och vederbörligen motiverade fall, kostnader för att vidta andra nödvändiga åtgärder än de som avses i leden a–g.

Vid tillämpning av led c ska det eventuella restvärdet av djuren dras av från ersättningen.

Vid tillämpning av led d ska restvärdet för värmebehandlade icke ruvade ägg dras av från ersättningen.

2.2.2 Följande kostnader som medlemsstaterna ådragit sig när de genomfört de nationella fytosanitära programmen får berättiga till medfinansiering från EU:

- a) Kostnader för provtagning.
- b) Kostnader för visuella undersökningar.
- c) Kostnader för tester, förutsatt att de är begränsade till följande:
 - i) Kostnader för testutrustning, reagens och förbrukningsvaror som är identifierbara och som specifikt används för att utföra dessa tester.
 - ii) Kostnader för personal, oavsett kategori, som är direkt engagerad i att utföra testerna.
- d) Kostnader för personal, oavsett kategori, som är direkt engagerad i åtgärderna samt kostnader för hyra av utrustning, förbrukningsvaror och annat nödvändigt material, behandlingsmedel, provtagning och laboratorietester.
- e) Kostnader för tjänstekontrakt med tredje part för att utföra en del av åtgärderna.
- f) Kostnader för ersättning till berörda aktörer eller ägare för behandling, destruktion och avlägsnande av växter, växtprodukter och andra föremål, samt rengöring och desinfektion av lokaler, mark, vatten, jord, odlingsmedier, anläggningar, maskiner och utrustning.

- g) Kostnader för ersättning till berörda ägare för värdet på de destruerade växter, växtprodukter eller andra föremål som omfattas av de åtgärder som avses i artiklarna 17, 28.1, 29.1 och 30.1 i förordning (EU) 2016/2031, begränsade till det marknadsvärde som sådana växter, växtprodukter eller andra föremål skulle ha haft om de inte hade påverkats av åtgärderna. Det eventuella restvärdet ska dras av från ersättningen.
- h) I exceptionella och vederbörligen motiverade fall, kostnader för att vidta andra nödvändiga åtgärder än de som avses i leden a–g.

Den ersättning till aktörer och ägare som avses i led f ska endast vara stödberättigande om åtgärderna har genomförts under den behöriga myndighetens överinseende.

- 2.3 Om förekomsten eller utvecklingen av en av de djursjukdomar eller zoonoser som förtecknas i bilaga III kan utgöra ett hot mot hälsostatusen i unionen och för att skydda unionen mot att en av dessa sjukdomar eller zoonoser introduceras eller om skyddsåtgärder är nödvändiga för att stödja växtskyddsstatusen i unionen, får medlemsstaternas nationella program omfatta åtgärder som ska genomföras på tredjeländers territorium i samarbete med myndigheterna i dessa länder. Alternativt kan unionsfinansiering, under samma omständigheter och i samma syfte, direkt tilldelas tredjeländers behöriga myndigheter.

2.4 När det gäller fytosanitära program kan unionsfinansiering tilldelas medlemsstater för följande åtgärder:

- a) Undersökningar, under angivna tidsperioder, där man åtminstone kontrollerar förekomsten av
 - EU-karantänsskadegörare och tecken eller symtom på skadegörare som omfattas av åtgärderna i artikel 29 i förordning (EU) 2016/2031 eller åtgärder som antagits i enlighet med artikel 30.1 i den förordningen, i enlighet med artikel 22.1 i den förordningen eller, i förekommande fall, i enlighet med artiklarna 47–77 i förordning (EU) 2017/625,
 - prioriterade skadegörare i enlighet med artikel 24.1 i förordning (EU) 2016/2031.
- b) Undersökningar, under angivna tidsperioder, där man åtminstone kontrollerar förekomsten av andra skadegörare än de som avses i led a som kan utgöra en ny risk för unionen och vars införsel eller spridning kan ha en betydande inverkan på unionens territorium.
- c) Utrotningsåtgärder och förebyggande åtgärder mot en EU-karantänsskadegörare som en medlemsstats behöriga myndighet vidtagit enligt artikel 17 i förordning (EU) 2016/2031 eller enligt de unionsåtgärder som antagits i enlighet med artikel 28.1 eller 28.3 i den förordningen.

- d) Utrotningsåtgärder och förebyggande åtgärder som en medlemsstats behöriga myndighet vidtagit enligt artikel 29.1 i förordning (EU) 2016/2031 mot en skadegörare som inte förtecknats som EU-karantänskadegörare, men som skulle kunna klassificeras som en sådan enligt kriterierna i den förordningen.
- e) Ytterligare skyddsåtgärder som vidtagits mot spridningen av en skadegörare mot vilken unionsåtgärder har antagits i enlighet med artiklarna 28.1 och 30.1 i förordning (EU) 2016/2031, förutom de utrotningsåtgärder och förebyggande åtgärder som avses i leden c och d i denna punkt och de inneslutningsåtgärder som avses i led f i denna punkt om dessa åtgärder är avgörande för att skydda unionen mot ytterligare spridning av skadegöraren.
- f) Åtgärder för att innesluta en skadegörare mot vilken unionen har antagit inneslutningsåtgärder i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EU) 2016/2031 eller artikel 30.3 i den förordningen inom ett angripet område varifrån skadegöraren inte kan utrotas, när dessa åtgärder är avgörande för att skydda unionen mot ytterligare spridning av skadegöraren.

De arbetsprogram som avses i artikel 16.4 ska fastställa förteckningen över de växtskadegörare som omfattas av dessa åtgärder.

3. Genomförande av fytosanitära program för bekämpning av skadegörare i de yttersta randområden i unionen som avses i artikel 355.1 i EUF-fördraget och som är undantagna från det territoriella tillämpningsområdet för förordning (EU) 2016/2031, i enlighet med de mål som anges i artikel 24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 228/2013¹. Dessa program ska avse de åtgärder som krävs för att säkerställa att de i dessa regioner gällande reglerna om bekämpning av skadegörare genomförs korrekt där, oavsett om dessa bestämmelser är unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser.
4. Åtgärder för att stödja förbättringar av djurskyddet, inbegripet åtgärder för att säkerställa efterlevnad av djurskyddsnormer och spårbarhet, bland annat under djurtransporter.
5. Stöd till Europeiska unionens referenslaboratorier som avses i artikel 92 i förordning (EU) 2017/625 och Europeiska unionens referenscentrum som avses i artiklarna 95 och 97 i förordning (EU) 2017/625 och i artikel 29 i förordning (EU) 2016/1012.
6. För en period upp till tre år efter utseendet av Europeiska unionens referenslaboratorium för det specifika området, när så krävs och i enlighet med artikel 10.1, erhållande av ackreditering för metoder för testning och diagnostik vid nationella referenslaboratorier för växtskydd och nationella referenslaboratorier för djurhälsa.
7. Genomförande av samordnade kontrollprogram och organisation av insamling av information och data som avses i artikel 112 i förordning (EU) 2017/625.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 228/2013 av den 13 mars 2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 247/2006 (EUT L 78, 20.3.2013, s. 23).

8. Åtgärder för att förebygga livsmedelssvinn och bekämpa livsmedelsbedrägerier.
9. Åtgärder för att stödja en hållbar livsmedelsproduktion och en hållbar livsmedelskonsumtion, inbegripet korta distributionskedjor.
10. Utveckling av databaser och datoriserade informationshanteringssystem som behövs för ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av lagstiftningen för det specifika mål som anges i artikel 3.2 e och som har ett påvisat mervärde för unionen som helhet; samt införande av ny teknik för att förbättra spårbarheten för produkter.
11. Utbildning av personal vid de behöriga myndigheter som ansvarar för offentliga kontroller och vid andra organ som deltar i hanteringen eller förebyggandet av djursjukdomar eller växtskadegörare, enligt artikel 130 i förordning (EU) 2017/625.
12. Betalning av kostnader för resor, logi och dagligt uppehälle, som experter från medlemsstaterna åsamkats till följd av att de av kommissionen utsetts för att bistå dennas experter enligt artiklarna 116.4 och 120.4 i förordning (EU) 2017/625.
13. Utförande av det tekniska och vetenskapliga arbete som krävs för det korrekta genomförandet av lagstiftningen inom de områden som avser det specifika målet i artikel 3.2 e och anpassningen av den lagstiftningen till den vetenskapliga, tekniska och sociala utvecklingen, inklusive de undersökningar och den samordningsverksamhet som krävs för att förebygga förekomsten av nya växtskadegörare och djursjukdomar.

14. Åtgärder som medlemsstater eller internationella organisationer genomför med det specifika målet i artikel 3.2 e för att stödja utvecklingen och genomförandet av reglerna för det målet.
15. Utförande av projekt som en eller flera medlemsstater anordnar i syfte att förbättra det ändamålsenliga genomförandet av det specifika målet i artikel 3.2 e med hjälp av innovativa tekniker och förfaranden.
16. Genomförande av informationsinitiativ och medvetandehöjande initiativ av unionen och medlemsstaterna som syftar till att säkerställa en förbättrad, regelenlig och hållbar livsmedelsproduktion och livsmedelskonsumtion, inbegripet förebyggande av livsmedelssvinn vilket bidrar till den cirkulära ekonomin och förebyggande av livsmedelsbedrägerier, liksom till andra initiativ som bidrar till en god växtskyddsstatus, en hög hälsoliv för djur samt till livsmedels- och fodersäkerhet, som del av genomförandet av reglerna på området för det specifika målet i artikel 3.2 e.
17. Genomförande av åtgärder för att skydda människors eller djurs hälsa eller växt- eller djurskyddet avseendedjur, djurprodukter, växter eller växtprodukter och andra relevanta föremål som anländer från tredjeländer vid en unionsgräns.

BILAGA II

STÖDBERÄTTIGANDE ÅTGÄRDER FÖR GENOMFÖRANDET AV DET SPECIFIKA MÅL SOM ANGES I ARTIKEL 3.2 F OM EUROPEISK STATISTIK

Genomförandet av unionens politik kräver högkvalitativ, jämförbar och tillförlitlig statistik om den ekonomiska, sociala, territoriella och miljömässiga situationen i unionen. Dessutom gör europeisk statistik det möjligt för de europeiska invånarna att förstå och delta i den demokratiska processen och debatten om unionens nuläge och framtid.

Tillsammans med förordning (EG) nr 223/2009, i synnerhet vad avser statistikbyråers yrkesmässiga oberoende och de övriga statistiska principer som fastställs i artikel 2 i den förordningen, är programmet avsett att ge en allmän ram för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik 2021–2027. Europeisk statistik ska utvecklas, framställas och spridas inom den ramen samt i enlighet med principerna i riktlinjerna för europeisk statistik. Den ramen bör respektera de kvalitetskriterier som avses i artikel 12.1 i förordning (EG) nr 223/2009 genom ett nära och samordnat samarbete inom det europeiska statistiksystemet (ESS).

Europeisk statistik som utvecklas, framställs och sprids inom denna ram kommer att bidra till genomförandet av den unionspolitik som fastställs i EUF-fördraget och som även speglas i kommissionens strategiska prioriteringar.

Det europeiska statistiksystemets mål med programmet är att behålla och förbättra systemets spetskompetens på statistikområdet. Syftet med de årliga arbetsprogrammen kommer därför även att vara att uppnå bästa möjliga output, med beaktande av befintliga resurser på regional och nationell nivå och unionsnivå.

Fortlöpande forskning och innovation betraktas som viktiga drivkrafter för att modernisera och förbättra kvaliteten på den europeiska statistiken. Därför bör investeringar genom det fleråriga arbetsprogrammet koncentreras på utvecklingen av nya metoder och tillvägagångssätt samt på utforskandet av nya datakällor för framställning av statistik.

Vid genomförandet av det specifika målet i artikel 3.2 f ska följande åtgärder vidtas:

Ekonomiska och monetära unionen, globalisering och handel

1. Tillhandahållande av statistik av hög kvalitet som ska ligga till grund för förfarandet vid alltför stora överskott och, när så är genomförbart, faciliteten för återhämtning och resiliens och instrumentet för tekniskt stöd, samt unionens årliga cykel av ekonomisk övervakning och vägledning.
2. Tillhandahållande och, vid behov, förbättring av de europeiska ekonomiska huvudindikatorerna.
3. Tillhandahållande av statistik och metodvägledning om statistisk behandling av investerings- och budgetinstrument till stöd för ekonomisk konvergens, finansiell stabilitet och skapande av sysselsättning.
4. Tillhandahållande av statistik för egna medel och unionspersonalens löner och pensioner.

5. Bättre mätning av handeln med varor och tjänster, utländska direktinvesteringar, globala värdekedjor och globaliseringens inverkan på ekonomierna i unionen.

Inre marknaden, innovation och digitalisering

1. Tillhandahållande av tillförlitlig statistik av hög kvalitet för den inre marknaden och viktiga områden för innovation och forskning.
2. Tillhandahållande av mer och aktuellare statistik om delningsekonomin och digitaliseringens inverkan på företagen och invånarna inom unionen.
3. Tillhandahållande av statistik som ska stödja den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken, med förbehåll för genomförbarhetsstudier och med vederbörlig hänsyn till de statistiska uppgifternas känslighet.

Den sociala dimensionen i Europa

1. Tillhandahållande av aktuell och tillförlitlig statistik av hög kvalitet för att stödja den europeiska pelaren för sociala rättigheter och kompetensutvecklingen i unionen, inbegripet statistik om arbetsmarknaden, sysselsättning, utbildning, inkomster, levnadsvillkor, fattigdom, ojämlikhet, socialt skydd, könsrelaterat våld, odeklarerat arbete och satelliträkenskaper för kompetens.

När det är nödvändigt att utveckla ny statistik behöver tillgången till data och genomförbarheten när det gäller framställning av statistik om satelliträkenskaper för kompetens och om odeklarerat arbete undersökas ytterligare inom ramen för ESS.

2. Tillhandahållande av statistik om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

3. Förbättrad statistik om migration, framför allt migranternas situation och integration samt de asylsökandes utbildningsbehov och kvalifikationsnivåer.
4. Utveckling av moderna folk- och bostadsräkningsprogram och modern befolkningsstatistik för tiden efter 2021.
5. Tillhandahållande och regelbunden uppdatering av prognoser, inklusive uppdelning, om unionens befolkning.

Hållbar utveckling, naturresurser och miljön

1. Övervakning av framstegen i riktning mot målen för hållbar utveckling.
2. Tillhandahållande av statistik av hög kvalitet som ska ligga till grund för den europeiska gröna given, inklusive vidareutveckling av statistik till stöd för energistrategin, den cirkulära ekonomin, klimatrelaterad statistik och plaststrategin.

När det är nödvändigt att utveckla ny statistik och nya indikatorer för de ämnen som nämns i ovanstående strecksats ska tillgången till data och genomförbarheten när det gäller att framställa statistik och indikatorer undersökas ytterligare inom ramen för ESS.

3. Tillhandahållande av central miljöstatistik och centrala miljöindikatorer, bl.a. vad gäller avfall, vatten, den biologiska mångfalden, skogar, markanvändning och marktäckning samt miljöräkenskaper.
4. Tillhandahållande av statistik över gods- och passagerartransporter till stöd för unionens politikområden.

5. Utveckling av ytterligare indikatorer för att övervaka intermodalitet och trafikomställning mot mer miljövänliga transportsätt.
6. Tillhandahållande av aktuella och relevanta data för den gemensamma jordbrukspolitiken, den gemensamma fiskeripolitiken och de politiska områden som hänger samman med miljö, säkra livsmedel och djurskydd.

Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning

1. Tillhandahållande av aktuella och heltäckande statistiska indikatorer för regioner, inbegripet unionens yttersta randområden, städer och landsbygdsområden i syfte att övervaka och utvärdera hur effektiv den territoriella utvecklingspolitiken är och utvärdera sektorspolitikens territoriella effekt.
2. Ökad användning av geospatiala data och systematisk integrering av geospatial informationshantering i statistikframställning.
3. Undersökning inom ramen för ESS av genomförbarheten i att tillhandahålla och sedan stödja utvecklingen av
 - a) indikatorer för bekämpning av penningtvätt,
 - b) indikatorer för kampen mot finansiering av terrorism samt
 - c) polis- och säkerhetsstatistik.

Bättre information om europeisk statistik och dess värde samt främjande av den som en trovärdig källa för att bekämpa desinformation

1. Systematiskt främjande av europeisk statistik som en tillförlitlig beviskälla och hjälp till faktagranskare, forskare och offentliga myndigheter i deras användning av europeisk statistik för att bekämpa desinformation.
2. Förbättring av den befintliga dialogen med producenterna och användarna av europeisk statistik för att förbättra och främja användningen av europeisk statistik genom att fastställa och genomföra åtgärder för att öka statistikkunskaperna till förmån för unionens medborgare, företagarna inräknade.
3. Hjälp till användare att få tillgång till och förstå statistik, inbegripet genom att tillhandahålla attraktiva och interaktiva visualiseringar, mer skräddarsydda tjänster såsom uppgifter på begäran och självbetjäninganalyser.
4. Ytterligare utveckling och övervakning av kvalitetssäkringsramen för europeisk statistik, inbegripet genom sakkunnigbedömning av medlemsstaternas efterlevnad av riktlinjerna för europeisk statistik.
5. Tillgång till mikrodata för forskningsändamål i enlighet med artikel 23 i förordning (EG) nr 223/2009 med respekt för de högsta standarderna för data och insynsskydd för statistiska uppgifter.

Datarevolutionens fördelar och tillförlitlig smart statistik

1. Ökat utnyttjande av nya digitala datakällor i miljöer med kombinerade källor för att framställa ny smart statistik i nära realtid med tillförlitliga, ändamålsenliga algoritmer.
2. Utveckling av nya metoder för att använda privata data genom att införa metoder för integritetsbevarande beräkning och säker flerpartsberäkning.
3. Främjande av spetsforskning och innovation inom offentlig statistik, inbegripet genom nätverk för samarbete och utbildningsprogram för europeisk statistik.

Utvidgat partnerskap och statistiskt samarbete

1. Stärkande av ESS-partnerskapet och av samarbetet med Europeiska centralbankssystemet.
2. Främjande av partnerskap med offentliga och privata datainnehavare och tekniksektorn för att underlätta tillgång till data för statistikändamål, integration av data från flera källor och användning av den senaste tekniken.
3. Förbättring av samarbetet med forskarsamfundet och den akademiska världen, framför allt vad gäller användningen av nya datakällor, dataanalys och främjande av statistikkunskap.
4. Fortsatt samarbete med internationella organisationer och tredjeländer för att förbättra den allmänna officiella statistiken.

BILAGA III

FÖRTECKNING ÖVER DJURSJUKDOMAR OCH ZOONOSER

1. Djursjukdomar som avses i artiklarna 5.1, 9.1 a, b och c samt 28 i förordning (EU) 2016/429.
 2. Zoonoser och zoonotiska smittämnen som avses i förordning (EG) nr 2160/2003 och i direktiv 2003/99/EG.
 3. Transmissibla spongiforma encefalopatier som avses i förordning (EG) nr 999/2001.
-

BILAGA IV

INDIKATORER

Mål	Indikator
Mål i artikel 3.2 a	1. Antal nya klagomål på området för fri rörlighet för varor och tjänster samt unionens lagstiftning om offentlig upphandling. 2. Restriktionsindex för tjänstehandeln. 3. Antal besök på portalen Ditt Europa.
Mål i artikel 3.2 a ii	1. Antal fall av bristande efterlevnad på varuområdet, inbegripet försäljning på nätet. 2. Antal kampanjer för gemensam marknadskontroll.
Mål i artikel 3.2 b	1. Antal små och medelstora företag och kluster och organisationer för företagsnätverk samt näringslivsorganisationer som får stöd genom programmet, särskilt för internationalisering, digitalisering och hållbarhet. 2. Antal företag som får stöd som slutit affärspartnerskap. 3. Antal företagare som drar nytta av mentorskaps- och mobilitetsprogram, inbegripet unga, nya och kvinnliga företagare, liksom andra specifika målgrupper.

Mål	Indikator
Mål i artikel 3.2 c i	1. Andel europeiska standarder som medlemsstaterna infört som nationella standarder i förhållande till det totala antalet aktiva europeiska standarder.
Mål i artikel 3.2 c ii	1. Procentandel standarder för internationell finansiell rapportering och revision som unionen stöder.
Mål i artikel 3.2 d i	1. Index för konsumentvillkor.
Mål i artikel 3.2 d ii	1. Antal ståndpunktsdokument och svar från stödmottagare vid offentliga samråd om finansiella tjänster.
Mål i artikel 3.2 e	1. Antal framgångsrikt genomförda nationella veterinära och fytosanitära program, inbegripet antalet framgångsrikt genomförda nödgärder för växtskadegörare och djursjukdomar.
Mål i artikel 3.2 f	1. Effekt av statistik som offentliggjorts på internet: antal hänvisningar online och positiva/negativa yttranden.
